

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie

LKR.410.002.03.2023

Pan
Robert Maciaszek
Burmistrz Miasta Chrzanowa
Al. Henryka 20
32-500 Chrzanów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/072 - Realizacja dochodów własnych przez wybrane gminy

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka
kontrolowana

Urząd Miejski w Chrzanowie, ul. Henryka 20, 32-500 Chrzanów¹

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Robert Maciaszek, Burmistrz Miasta Chrzanowa, od 22 listopada 2018 r. do nadal

Zakres przedmiotowy
kontroli

1. Ustalanie i pobór dochodów własnych.
2. Dochodzenie zaległości z tytułu dochodów własnych.
3. Udzielanie ulg w spłacie zobowiązań z tytułu dochodów własnych.
4. Nadzór nad realizacją dochodów własnych.

Okres objęty kontrolą

Lata 2019-2022. Kontrolą mogły być objęte dowody dotyczące zdarzeń, jakie nastąpiły w okresach wcześniejszych i późniejszych, jeżeli miały wpływ na kontrolowaną działalność

Podstawa prawna
podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie

Kontroler

Justyna Pikiewicz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/13/2023 z 30 stycznia 2023 r., nr LKR/57/2023 z 25 maja 2023 r. oraz nr LKR/69/2023 z 4 lipca 2023 r.

(akta kontroli str. 1-12)

---

¹ Dalej: Urząd lub Urząd Miasta lub UM.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli podejmowane przez Urząd działania dotyczące pozyskiwania dochodów własnych, co do zasady były prawidłowe. Niemniej jednak, zastrzeżenia NIK budzi w szczególności opisana dalej realizacja niektórych czynności związanych z ustalaniem stanu faktycznego dotyczącego podatku od nieruchomości⁴, terminowość dokonywania czynności egzekucyjnych⁵ oraz dokumentowanie czynności związanych z udzielaniem ulg⁶.

W latach 2019-2022 Gmina odnotowała wzrost dochodów własnych z 115 011,8 tys. zł do 158 839,2 tys. zł, co wynikało m.in. ze wzrostu dochodu z podatków, w tym podatku od nieruchomości (wzrost o 17,8%).

NIK jako właściwe oceniła działania Urzędu w zakresie wymiaru poboru podatków i opłat stanowiących dochody własne. W Urzędzie prowadzono i aktualizowano ewidencję podatkową w zakresie podatku od nieruchomości, leśnego i rolnego oraz ewidencję podatników podatku od środków transportowych. Badanie próby informacji i deklaracji złożonych przez podatników oraz decyzji podatkowych wydanych przez organ w zakresie podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportu wykazało, że weryfikacja stanu faktycznego prowadzona była rzetelnie, a decyzje wydawane zgodnie z przepisami prawa powszechnego i miejscowego.

Prawidłowo realizowano także poddane kontroli działania związane ze sprzedażą, zamianą, dzierżawą i najmem nieruchomości Gminy Chrzanów. Transakcje realizowano efektywnie i zgodnie z obowiązującymi przepisami. Umowy najmu i dzierżawy zawierały wszystkie wymagane elementy, w tym warunki waloryzacji opłat i czynszu, zasady ustalania odsetek czy odpowiedzialności za zniszczenie udostępnionego mienia. Wartość nieruchomości ustalał rzeczoznawca majątkowy, a ich sprzedaż następowała w trybie przetargu. Kwoty czynszu w umowach najmu i dzierżawy przyjmowano z zastosowaniem stawek minimalnych ustalanych przez Radę Miejską w Chrzanowie.

W Urzędzie prowadzono monitoring terminowości wpływów z tytułu dochodów własnych oraz co do zasady prawidłowo realizowano czynności związane z ich egzekwowaniem. Upomnienia i tytuły wykonawcze sporządzano prawidłowo, zgodnie z obowiązującym wzorem. Tytuły wykonawcze kierowano do właściwych miejscowo organów egzekucyjnych. Monitorowano należności z tytułów cywilnoprawnych i w przypadku powstania zaległości wysyłano upomnienia lub sporządzano pozwy do sądu. Nieprawidłowości dotyczyły głównie przypadków nieterminowego wystawiania upomnień, tytułów wykonawczych, a także wezwań do zapłaty i pozwów.

Kontrola 60 spraw dotyczących przyznania przez Urząd ulg podatkowych oraz ulg w należnościach cywilnoprawnych wykazała w przypadku większości prawidłowość prowadzonych postępowań. Zachowano zasadę pisemności i udokumentowania podstawy udzielenia ulgi, jak również przesłanki istnienia ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego. W zakresie pomocy de *minimis* żądano od wnioskodawców wymaganych prawem formularzy i dokumentów, a wartość udzielonej pomocy dla danego podmiotu nie przekroczyła progów ustawowych. W każdym przypadku udzielenia pomocy wydano wymagane zaświadczenie. Sprawozdania o tej pomocy

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dotyczy braku dokumentowania stanu faktycznego pod kątem opodatkowania nieruchomości związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, ujętych przez przedsiębiorców w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (dalej: CEiDG)

⁵ Dotyczy przede wszystkim braku i opóźnień w wystawianiu upomnień, tytułów wykonawczych oraz pozwów sądowych.

⁶ Dotyczy niewyegzekwowania wymaganych od wnioskodawców dokumentów oraz opóźnień w zakresie wydawania zaświadczeń ws. udzielonej pomocy publicznej oraz sporządzania sprawozdań w tym zakresie.

przesyłano Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, chociaż w części przypadków nastąpiło to z opóźnieniem. Stosownie do postanowień 37 ust. 1 pkt 2 lit. f i g ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷, podawano do publicznej wiadomości wykaz podmiotów, którym udzielono ulg oraz pomocy publicznej.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości wskazują, że system nadzoru nad realizacją dochodów własnych Miasta nie był w pełni skuteczny.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Ustalanie i pobór dochodów własnych

1.1. W latach 2019-2022 dochody własne Gminy Chrzanów wykazywały tendencję wzrostową i wynosiły odpowiednio: 115 011,8 tys. zł, 128 765,6 tys. zł, 130 409,6 tys. zł i 158 839,2 tys. zł, co stanowiło odpowiednio: 55,2%, 55,6%, 54% i 65,3% dochodów ogółem.

Dochody z tytułu podatków, stanowiące pomiędzy 29,5% a 23,1% dochodów własnych Gminy w poszczególnych latach, również wzrosły – z 32 062,7 tys. zł w 2019 r. do 36 727,5 tys. zł w 2022 r. (o 14,5%). Dominującą pozycję stanowiły wpływy z podatku od nieruchomości, które wzrosły z 27 331,8 tys. zł do 32 201,2 tys. zł (o 17,8%), a także wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych, które z kolei zmniejszyły się z 3 337 tys. zł do 2 685 tys. zł (o 19,5%). Dochody od środków transportowych zwiększyły się z 727,2 tys. zł do 779,5 tys. zł (o 7,2%).

Dochody z tytułu opłat, stanowiące od 1,3% do 2% dochodów własnych, wzrosły z 1 509,4 tys. zł do 3 118,6 tys. zł (o 106,6%). W ramach tej grupy dochody z opłaty skarbowej wahały się w granicach od 566,7 tys. zł do 659,7 tys. zł. Wzrosły natomiast dochody z opłaty eksploatacyjnej (w części określonej w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze) – z 731,7 tys. zł w 2019 r. do 2 406,7 tys. zł w 2022 r. (o 228,9%).

Burmistrz oświadczył, że wzrost dochodów z tytułu opłaty eksploatacyjnej w latach 2019-2022 związany był ze zwiększeniem wydobytych kopalin w poszczególnych latach oraz wzrostem stawki opłaty eksploatacyjnej dla danego rodzaju kopaliny (na terenie gminy Chrzanów występuje: węgiel kamienny, dolomit, wapień).

Spadek odnotowano w przypadku opłaty targowej – z 126,3 tys. zł do 102,7 tys. zł (o 18,7%). Wzrosła kwota pozostałych dochodów własnych – z 27 251 tys. zł do 62 236,6 tys. zł (o 128,4%) wraz ze zwiększeniem ich udziału w kwocie dochodów własnych – z 23,7% do 39,2%. Miało to związek ze wzrostem środków otrzymanych z państwowych funduszy celowych (wzrost z 3 381,5 tys. zł do 26 741,3 tys. zł.)

Kwota udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych wzrosła z 2 398,9 tys. zł do 3 329,8 tys. zł (o 38,8%), przy czym na koniec 2022 r. udział tego dochodu w sumie dochodów własnych wynosił, podobnie jak w 2019 r. 2,1% (ze spadkiem w 2020 i 2021 r. do odpowiednio 1,6% i 1,7%). Wzrosła także kwota udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych z 51 789,8 tys. zł do 53 425,6 tys. zł (o 3,2%), z wahaniami w latach 2020 i 2021 – odpowiednio 49 698,5 tys. zł i 55 117,8 tys. zł, lecz również w tym przypadku nastąpił spadek udziału w sumie dochodów własnych z 45% do 33,6%.

(akta kontroli str. 13-81, 1213-1214, 1750-1770)

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

Burmistrz oświadczył, że sytuacja epidemiologiczna związana z pandemią COVID-19 w pierwszych miesiącach 2020 r. spowodowała opóźnienia w płatnościach podatku od nieruchomości. Część podatników interpretowała sytuację pandemiczną jako zwolnienie z obowiązku opłaty podatku. Ponadto przyjęte ograniczenia czy zakazy prowadzenia działalności gospodarczej skłoniły podatników do występowania do gminy w zakresie zwolnień/ulg podatkowych, co bezpośrednio przełożyło się na wzrost liczby rozpatrywanych wniosków o udzielenie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych i cywilnoprawnych i w konsekwencji przyznawanie ulg w spłacie zobowiązań w zakresie terminu płatności i wysokości zobowiązania.

(akta kontroli str. 1771-1784)

1.2. W latach 2019-2022, w odniesieniu do nieruchomości położonych na terenie Gminy Chrzanów, wydano pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego lub zgłoszono zakończenia budowy obiektu budowlanego w łącznej liczbie 395 przypadków (odpowiednio: 107, 72, 119 i 97)⁹.

(akta kontroli str. 439-449)

Badanie spraw dotyczących 99 nieruchomości¹⁰ wykazało, że:

- w Urzędzie aktualizowano bazę podatkową nieruchomości, zarówno w wyniku analizy zawiadomień o zakończeniu budowy otrzymanych od Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Chrzanowie, jak i zawiadomień o zmianach w ewidencji gruntów i budynków otrzymanych ze Starostwa Powiatowego w Chrzanowie¹¹;
- zgodnie z art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa¹², w razie wątpliwości co do danych zawartych w informacjach, wzywano podatników do przedłożenia dokumentacji niezbędnej do ustalenia stanu faktycznego;
- w trzech sprawach, w których podatnik pomimo wezwania Urzędu nie złożył informacji/deklaracji, wszczęto postępowanie i wydano decyzję podatkową;
- stosownie do art. 6 ust. 7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych¹³, w 88 przypadkach wydano decyzje podatkowe, uwzględniające budowę nowych budynków oraz zmiany już istniejących (kwota ustalonego podatku wynosiła 11 154,8 tys. zł). Pozostałe 11 spraw na dzień 23 czerwca 2023 r. była w toku lub nie rodziło skutków w postaci wydania decyzji;
- PINB nie przekazał Urzędowi Miejskiemu w Chrzanowie informacji dotyczących 49 nieruchomości, przy czym w 41 przypadkach, mimo braku informacji z PINB, podatek uwzględniający nowe budynki oraz zmiany w istniejących budynkach ustalono na podstawie innych źródeł, w tym na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków, zawiadomień o nadaniu numeru porządkowego budynku, a także informacji przekazanych przez podatników w deklaracjach i informacjach oraz załączonych do nich dokumentach. W pozostałych ośmiu przypadkach sprawy na dzień 23 czerwca 2023 r. były w toku.

(akta kontroli str. 439-449, 470-480)

⁹ Według informacji otrzymanej przez NIK w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK od Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Chrzanowie (dalej: *PINB*).

¹⁰ Próbą objęto nieruchomości o największej powierzchni, co do których w latach 2019-2022 wydano pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego lub zgłoszono zakończenia budowy obiektu budowlanego.

¹¹ Dalej: *Starostwo*.

¹² Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm. (dalej: *Ordynacja podatkowa*).

¹³ Dz. U. z 2023 r. poz. 70, dalej: *ustawa o podatkach i opłatach lokalnych*.

1.3. W latach 2019-2022 do Urzędu wpłynęło 3 496 deklaracji i korekt deklaracji na podatek od nieruchomości (DN-1)¹⁴ oraz 5 913 informacji i korekt informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych (IN-1)¹⁵.

W tym samym czasie wydano w stosunku do osób prawnych i jednostek organizacyjnych oraz spółek niemających osobowości prawnej 132 decyzje o podatku od nieruchomości¹⁶, a w stosunku do osób fizycznych: 49 643 decyzje¹⁷.

(akta kontroli str. 427-428, 2424-2451)

Analiza 40 spraw¹⁸ w zakresie prawidłowości i terminowości składania do organu podatkowego informacji i deklaracji dotyczących podatku od nieruchomości wykazała, że w przypadku:

- osób fizycznych (20 spraw):
  - w 9 przypadkach informacja dotycząca wystąpienia okoliczności powstania obowiązku podatkowego została złożona do Urzędu terminowo, tj. zgodnie z art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W pozostałych 11 sprawach, informacja ta została złożona z opóźnieniem wynoszącym od 10 dni do 23 lat;
  - spośród ww. 11 opóźnień w pięciu przypadkach Urząd skorzystał z możliwości wezwania podatników na podstawie art. 274a §1 Ordynacji podatkowej do złożenia informacji¹⁹, zaś w pozostałych sześciu sprawach z takiej możliwości nie skorzystano²⁰;
Burmistrz wyjaśnił, że we wskazanych przypadkach Urząd nie posiadał wiedzy na temat zaistniałych okoliczności. Dokumenty z tym związane (akty notarialne, zawiadomienia o wprowadzonych zmianach w danych ewidencyjnych w ewidencji gruntów i budynków) również wpływały do urzędu z opóźnieniem wynoszącym od miesiąca do kilku miesięcy;
  - we wszystkich badanych przypadkach organ podatkowy prowadził czynności sprawdzające, o których mowa w Dziale V Ordynacji podatkowej. Informacje zweryfikowano w szczególności na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków, bazy podatkowej, ksiąg wieczystych oraz aktów notarialnych;
- osób prawnych (20 spraw):
  - jedną deklarację złożono w terminie określonym w art. 6 ust. 9 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W pozostałych 19 przypadkach opóźnienie w złożeniu deklaracji podatkowej wyniosło od 1 do 375 dni;
  - spośród ww. 19 opóźnień w dziewięciu przypadkach Urząd wezwał podatników do złożenia deklaracji lub korekty deklaracji w związku ze zdarzeniem podlegającym opodatkowaniu²¹. W pozostałych 10

¹⁴ Deklaracje składane były w szczególności przez osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki niemające osobowości prawnej. Według systemu Informatycznego Intra-Dok, spośród wskazanej wyżej liczby dokumentów, w 2019 złożono 678 deklaracji i korekt deklaracji, w 2020 r.: 912, w 2021 r.: 979, a w 2022 r.: 927.

¹⁵ Informacje składane były przez osoby fizyczne. Spośród wskazanej wyżej liczby dokumentów, w 2019 złożono 1 762 informacje i korekty informacji; w 2020 r. złożono 1 094 informacje i korekty informacji, z czego: 166 (druk INRL-1) oraz 928 (druk IN-1); w 2021 r.: 1 559 (druk IN-1), a w 2022 r.: 1 498 (druk IN-1).

¹⁶ Według danych z systemu Rekord (moduł: FIRMA), spośród wskazanej wyżej liczby, w 2019 r. wydano 38 decyzji; w 2020 r.: 28 decyzji; w 2021 r.: 39 decyzji, a w 2022 r.: 27 decyzji.

¹⁷ Według danych z systemu Rekord (moduł: POSESJA), spośród wskazanej wyżej liczby, dotyczącej wyłącznie podatku od nieruchomości (bez leśnego, rolnego i łączonego) w 2019 r. wydano 12 613 decyzji; w 2020 r.: 12 151 decyzji; w 2021 r.: 12 430 decyzji, a w 2022 r.: 12 449 decyzji.

¹⁸ 20 dotyczących osób fizycznych oraz 20 dotyczących osób prawnych i podmiotów nieposiadających osobowości prawnej, po pięć dla danej grupy z każdego roku objętego kontrolą.

¹⁹ Wezwania kierowano w formie pisemnej lub ustnie (przez telefon)

²⁰ Sprawy nr PO.3127.308.2019.EG; PO.3120.2798.2019.KW; PO.3120.752.2020.AK; PO.3120.1802.2020.AH; PO.3120.969.2021.AH; PO.3120.3995.2021.ES;

²¹ Wezwania kierowano w formie pisemnej lub ustnie (przez telefon).

przypadkach z możliwości takiej nie skorzystano, przy czym dotyczyło to opóźnienia w złożeniu deklaracji wynoszącego do 14 dni;

- we wszystkich badanych przypadkach organ podatkowy prowadził czynności sprawdzające, o których mowa w Dziale V Ordynacji podatkowej. Informacje zweryfikowano w szczególności na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków, bazy podatkowej, ksiąg wieczystych oraz umów i aktów notarialnych, a także danych z baz Geoportal, Google street view, Chrzanow w 3D. W sześciu sprawach wezwano podatników do skorygowania złożonej deklaracji (z uwagi na błędy rachunkowe, braki itp.).

(akta kontroli str. 430-438, 450-480)

Opóźnienia w składaniu deklaracji DN-1 i informacji IN-1 nie spowodowały negatywnych skutków dla budżetu Gminy. W czterech przypadkach²², w których opóźnienie skutkowało naliczeniem odsetek (łącznie: 0,7 tys. zł), zostały one zapłacone wraz z należnym podatkiem w danym roku podatkowym.

(akta kontroli str. 474-480)

1.4. Liczba podmiotów wykonujących działalność gospodarczą na terenie gminy Chrzanów w latach 2019–2022 systematycznie rosła, w tym liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wzrosła z 3 680 w 2019 r. do 3 938 w 2022 r., natomiast liczba spółek handlowych wzrosła z 320 w 2019 r. do 380 w 2022 r.

(akta kontroli str. 482, 1213-1214)

Na próbie obejmującej 50 nieruchomości, które stanowiły stałe miejsce wykonywania działalności gospodarczej oraz adres do doręczeń przedsiębiorcy (osoby fiz.) ujętego w CEIDG, ustalono, że:

- w przypadku ośmiu podmiotów naliczano podatek od nieruchomości według stawek właściwych dla budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej lub zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. W pozostałych 42 przypadkach stosowano stawki dla budynków mieszkalnych;²³
- w żadnym przypadku Urząd nie podejmował kontroli podatkowych, ani postępowań podatkowych w celu zweryfikowania stanu przedstawionego w informacjach, czy oświadczeniach;
- stan faktyczny odnośnie wykorzystania nieruchomości na prowadzenie działalności gospodarczej Urząd ustalał w oparciu o informacje IN-1, dane ujawnione w CEIDG dotyczące rodzaju prowadzonej działalności oraz oświadczenia podatników. W przypadku 12 nieruchomości akta spraw nie zawierały żadnych dokumentów potwierdzających weryfikację pod kątem prowadzenia działalności gosp. w lokalu (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt. 1);
- w 10 przypadkach nieruchomość wskazana jako stałe miejsce wykonywania działalności gosp. zgłoszona została przez Powszechną Spółdzielnię Mieszkaniową w Chrzanowie, Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Chrzanowie Sp. z o.o. oraz Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych w Chrzanowie w składanych przez nie deklaracjach.

(akta kontroli str. 481-503, 2339-2451)

Burmistrz wyjaśnił m.in., że samo zarejestrowanie firmy we własnym mieszkaniu nie stanowi podstawy do płacenia wyższego podatku. Jeżeli przedsiębiorca prowadzi

²² Sprawy: PO.3120.1723.2019.AB; PO.3120.1569.2019.AB; PO.3120.2013.2021.AB; PO.3120.1404.2022.AB.

²³ W okresie objętym kontrolną obowiązywały następujące uchwały w zakresie podatku od nieruchomości: Uchwała nr XXXVI/354/2017 Rady Miejskiej w Chrzanowie z 28.11.2017 r. - do 31.12.2019 r. Uchwała nr XIV/129/2019 Rady Miejskiej w Chrzanowie z 03.12.2019 r. - od 01.01.2020 r. do 31.12.2021 r. Uchwała nr XXXVII/373/2021 Rady Miejskiej w Chrzanowie z 26.10.2021 r. - od 01.01.2022 r.

firmę w pomieszczeniu, które wykorzystywane było również do celów mieszkalnych, wówczas nie było podstaw do zmiany stawki opodatkowania podatkiem od nieruchomości. Oświadczenie przez podatnika, iż w danym lokalu mieszkalnym nie została wyodrębniona powierzchnia zajęta tylko na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej oraz analiza rodzaju prowadzonej działalności w przypadku małych, jednoosobowych działalności były w ocenie organu wystarczającą przesłaną do nienaliczania podatku od lokalu mieszkalnego bądź jego części wyższą stawką właściwą dla nieruchomości zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

(akta kontroli str. 498-503)

Analiza wybranych losowo dokumentacji związanych z wydaniem 20 decyzji podatkowych dot. podatku od nieruchomości (po pięć z każdego roku objętego kontrolą) wykazała, że:

- poprawność danych zawartych w informacjach oraz deklaracjach składanych przez podatników z danymi w szczególności z: ewidencji gruntów i budynków, aktów notarialnych, informacji z CEIDG, danych z portali internetowych (Geoportal, Google street view, Chrzanow w 3D), umów najmu. Weryfikacja dotyczyła daty powstania obowiązku podatkowego, terminu złożenia deklaracji podatkowej, zgodności danych z danymi źródłowymi. Dokonywanie czynności sprawdzających dokumentowano poprzez wydruki z kontrolowanych baz, kopie dokumentów źródłowych oraz adnotacje dokonane przez pracownika Wydziału na deklaracji potwierdzające sprawdzenie danych;
- zgodnie z art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej, w razie wątpliwości co do danych zawartych w informacjach, wzywano podatników do przedłożenia dokumentacji niezbędnej do ustalenia stanu faktycznego;
- dane zawarte w decyzjach podatkowych, będące podstawą wymiaru podatku były zgodne z danymi wynikającymi z dokumentów źródłowych;
- decyzje podatkowe spełniały wymogi określone w Ordynacji podatkowej; zostały sporządzone poprawnie pod względem rachunkowym, formalnym i merytorycznym, a stawki podatku były zgodne ze stawkami uchwalonymi na dany rok przez Radę Miejską;
- decyzje podatkowe były przekazywane podatnikom (także współwłaścicielom);
- Metryki prowadzono we wszystkich sprawach, dla których jej prowadzenie było obowiązkowe.

(akta kontroli str. 402-469, 2424-2451)

1.5. W Urzędzie prowadzono w formie elektronicznej ewidencję podatników podatku od środków transportowych, obejmującą bazę pojazdów podlegających opodatkowaniu tym podatkiem.

Urząd otrzymywał ze Starostwa comiesięczne informacje o zarejestrowanych i wyrejestrowanych pojazdach, stosownie do postanowień §5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie *informacji podatkowych*²⁴. Informacje te zawierały dane określone w §5 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Z badania próby 20 losowo wybranych informacji²⁵ wynika, że baza podatkowa środków transportowych była aktualizowana na bieżąco. Wszystkie pojazdy podlegające opodatkowaniu objęto podatkiem od środków transportowych. W przypadku 72 pojazdów / operacji nie zgłoszonych w terminie do opodatkowania przez ich właścicieli, Urząd w 36 przypadkach wezwał do złożenia deklaracji.

²⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 68 ze zm.

²⁵ Badaniem objęto 20 informacji przekazanych przez Starostę w latach 2019-2022, po pięć z każdego roku objętego kontrolą. W ramach jednej informacji zbadano po 5 zgłoszonych w niej operacji / pojazdów (łącznie 100)

W pozostałych 36 przypadkach Urząd nie wezwał do złożenia deklaracji, ponieważ mimo opóźnienia podatnicy złożyli deklaracje przed datą wpływu do Urzędu informacji od Starosty lub opóźnienie nie przekroczyło 4 dni.

Podatek ustalono zgodnie z obowiązującymi stawkami podatkowymi²⁶ i parametrami danego środka transportu (w tym jego rodzajem, dopuszczalną masą całkowitą, liczbą osi pojazdów, rodzajem zawieszenia).

(akta kontroli str. 504-631, 1213-1214)

1.6. Badanie prawidłowości i terminowości ustalania i pobierania podatków od środków transportowych przeprowadzono na próbie 20 losowo wybranych deklaracji na ten podatek²⁷. Badanie wykazało, że:

- siedem deklaracji podatnicy złożyli terminowo, tj. do 15 lutego danego roku podatkowego²⁸ lub w terminie 14 dni od zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie obowiązku podatkowego, zgodnie z art. 9 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. *o podatkach i opłatach lokalnych*;
- W przypadku niedochowania przez podatników wymaganego terminu, Urząd w ośmiu przypadkach wezwał podatników do złożenia deklaracji. W pięciu pozostałych przypadkach nie wzywano podatników. Dotyczyło to sytuacji, gdy opóźnienie w złożeniu deklaracji wyniosło od 1 do 7 dni (3 przypadki) bądź Urząd nie otrzymał informacji o zbyciu pojazdu przez podatnika w przesyłanych przez Starostę wykazach (2 przypadki);
- deklaracje składano na formularzu zgodnym z obowiązującym wzorem;
- weryfikowano prawidłowość danych w złożonych przez podatników w deklaracjach, porównując je z danymi z bazy podatkowej środków transportowych i wykazami otrzymywanymi od Starosty (deklaracje roczne). W przypadku zbycia i nabycia pojazdów stan faktyczny ustalano na podstawie złożonych przez podatników wraz z deklaracją m.in. oświadczeń i dokumentów zawierających dane identyfikacyjne środków transportowych oraz faktur ich zakupu lub sprzedaży²⁹, co potwierdzano adnotacją o dokonaniu przez pracownika przyjmującego dokumenty weryfikacji;
- ustalona wysokość podatku od środków transportowych odpowiadała stawkom określonym w Uchwale Rady Miejskiej w Chrzanowie o ustaleniu wysokości stawek podatku od środków transportowych.

Łączna kwota podatku od środków transportowych w zbadanych sprawach wyniosła 46,9 tys. zł i w tej kwocie zostały dokonane przypisy w ewidencji księgowej, zgodnie z polityką rachunkowości.

(akta kontroli str. 632-642, 2499-2530)

1.7. Na próbie 10 podatników³⁰ zbadano realizację obowiązku rocznego składania deklaracji w całym okresie objętym kontrolą. Analiza wykazała, że:

²⁶ Stawki podatku od środków transportowych ustalono w Uchwale Nr XIV/108/2015 Rady Miejskiej w Chrzanowie z 12.11.2015 r. Nie ulegały one zmianie w okresie objętym kontrolą.

²⁷ Badaniem objęto 20 deklaracji na podatek od środków transportowych z lat 2019-2022, po pięć z każdego roku objętego kontrolą (łącznie 42 pojazdy). Z tego 12 deklaracji rocznych, a osiem związanych ze zbyciem lub nabyciem środka transportu.

²⁸ W 2020 r. termin złożenia deklaracji upływał 17 lutego.

²⁹ Na podstawie faktur weryfikowano m.in. datę nabycia/zbycia pojazdu, a dane z dokumentów zawierających dane identyfikacyjne (np. Karta pojazdu, zaświadczenie dot. badania technicznego) umożliwiały zweryfikowanie danych niezbędnych do prawidłowego określenia wymiaru podatku, m.in. nr rejestracyjny, rodzaj pojazdu, VIN, markę pojazdu, datę pierwszej rejestracji na terenie kraju lub datę nabycia, maksymalną masę całkowitą, rok produkcji, liczbę osi.

³⁰ Badaniem objęto podatników, którzy zobowiązani byli do zapłaty podatku przed 2019 r. (tj. np. kupili i zarejestrowali co najmniej jeden środek transportu)

- siedmiu podatników złożyło terminowo wszystkie deklaracje roczne. Dwóch podatników złożyło po jednym razie deklaracje z opóźnieniem, wynoszącym 7 i 14 dni. Jeden podatnik w 2019 i 2020 r. złożył deklaracje z opóźnieniem, wynoszącym odpowiednio 33 i 155 dni, a w latach 2021 i 2022 nie złożył deklaracji;
- Urząd w trzech przypadkach (na 5 opóźnień) wezwał podatnika do złożenia deklaracji. W dwóch, w związku z niezłożeniem deklaracji mimo wezwania, wszczęto postępowanie podatkowe zakończone wydaniem decyzji ustalającej podatek w łącznej wysokości 10,6 tys. zł.

(akta kontroli str. 470-480, 643-644, 2531-2536)

1.8. W latach 2019-2022 Burmistrz zawarł³¹ następujące umowy, dotyczące nieruchomości stanowiących majątek Gminy – odpowiednio:

- 16, 26, 44 i 14 umów sprzedaży;
- 141, 561, 214 i 163 umów dzierżawy i najmu;
- 4, 1, 5 umów zamiany (w 2022 r. nie zawierano umów zamiany).

Z ww. tytułów w latach 2019-2022 uzyskano wpływy w wysokości odpowiednio:

- 1 345,3 tys. zł, 3 762,2 tys. zł, 4 931 tys. zł i 830,1 tys. zł;
- 188,1 tys. zł, 423,2 tys. zł, 278,4 tys. zł i 273,6 tys. zł;³²
- 62,7 tys. zł, 0 zł, 27,4 tys. zł (lata 2019-2021).

(akta kontroli str. 348-384, 1213-1214)

1.9. Stosownie do wymogów art. 25 ust. 2 *ustawy o gospodarce nieruchomościami*, w Gminie opracowano plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości. W okresie objętym kontrolą obowiązywały dwa takie plany, pierwszy na lata 2019-2021³³ i drugi na lata 2022-2024³⁴. Plan uchwalony na lata 2019-2021 zawierał elementy określone w art. 25 ust. 2a *ustawy o gospodarce nieruchomościami*. Plany nie były aktualizowane w związku ze zbyciem lub wydzierżawieniem/najmem nieruchomości, przy czym nieruchomości będące przedmiotem obrotu zostały wskazane w planie, bądź – zgodnie z postanowieniami planu – decyzja w tym zakresie podejmowana była przez Burmistrza i Radę Miejską. W Planie na lata 2022-2024 nie zawarto prognozy dotyczącej wpływów osiąganych z opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości w pkt. 2*).

(akta kontroli str. 242-265, 409-418, 1771-1784)

1.10. Stosownie do wymogów art. 21 ust. 1 *ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego*³⁵, w Gminie opracowano program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy. W okresie objętym kontrolą obowiązywały dwa takie programy, pierwszy na lata 2015-2019³⁶ i drugi na lata 2020-2024³⁷. Oba programy zostały

³¹ Burmistrz Miasta Chrzanowa zawierał umowy najmu, dzierżawy w odniesieniu do nieruchomości, wobec których nie został ustanowiony trwały zarząd na rzecz nieposiadających osobowości prawnej gminnych jednostek organizacyjnych, bądź nieruchomości nie powierzonych do administrowania Miejskiemu Zarządowi Zasobów Komunalnych w Chrzanowie (gminnej jednostce organizacyjnej). Dyrektorzy tych jednostek zawierali również umowy w imieniu Gminy Chrzanów, a uzyskany dochód stanowił dochód Gminy Chrzanów.

³² Przepis roczny w roku zawarcia umowy

³³ Zarządzenie Nr B.0050.64.2019 Burmistrza Miasta Chrzanowa z dnia 11 lutego 2019 r.

³⁴ Zarządzenie Nr B.0050.40.2022 Burmistrza Miasta Chrzanowa z dnia 31 stycznia 2022 r. (obowiązujący od 1 stycznia 2022 r.)

³⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 725

³⁶ Uchwała Nr III/10/2014 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 30 grudnia 2015 r.

³⁷ Uchwała Nr III/10/2014 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 30 grudnia 2015 r. (obowiązujący od 1 stycznia 2022 r.)

czterokrotnie zaktualizowane i oba zawierały elementy określone w art. 21 ust. 2 ww. ustawy.

(akta kontroli str. 266-317, 409-418)

1.11.-1.16. Objęte badaniem umowy sprzedaży oraz dzierżawy i najmu nieruchomości stanowiących majątek Gminy³⁸ zostały zawarte zgodnie z postanowieniami planów wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości oraz programów gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

(akta kontroli str. 388-408, 419-425,)

Analiza 20 umów³⁹ dzierżawy i najmu nieruchomości z lat 2019-2022 wykazała, że:

- w umowach, których okres obowiązywania był dłuższy niż rok (15 umów) zawarto postanowienia regulujące wzrost czynszu z odwołaniem do uchwały Rady Miejskiej w Chrzanowie w sprawie ustalenia minimalnych stawek czynszu dzierżawnego lub najmu nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Chrzanów⁴⁰, lub do średniorocznego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, ogłoszony przez Prezesa GUS za rok poprzedni. Do nowych umów, zawieranych z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2023 r., zastosowano oba powyższe rozwiązania⁴¹;
- w umowach określono zasady ustalania odsetek umownych za niedochowanie terminu płatności opłat/czynszu oraz odpowiedzialności dzierżawcy/najemcy za szkody na osobie oraz mieniu powstałe na oddanym w najem terenie oraz zwrotu odszkodowania, które ewentualnie obciążałoby Gminę;
- w umowach nie zawierano szczegółowych postanowień określających zasady i zakres odpowiedzialności najemcy bądź dzierżawcy za zniszczenie udostępnionego mienia. Interes wynajmującego zabezpieczono na zasadach ogólnych, wynikających z Kodeksu cywilnego.

(akta kontroli str. 396-425, 2076-2334)

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie obowiązywały ustalone w drodze uchwały Nr XXVIII/388/2018 Rady Miejskiej w Chrzanowie z 30 stycznia 2018 r. (ze zmianami) zasady nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości stanowiących własność Miasta oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na okres dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony. Uchwała określała m.in.:

- zasady udzielania przez Burmistrza bonifikaty od ceny sprzedawanej nieruchomości;

³⁸ Badaniem objęto próbę 40 umów o największej wartości transakcji, dotyczących różnych nieruchomości, w tym 20 umów sprzedaży (po pięć z każdego roku okresu objętego kontrolą) oraz 20 umów dzierżawy i najmu dla różnych podmiotów – po pięć z każdego roku okresu objętego kontrolą.

³⁹ Do badania wybrano umowy dzierżawy (7) i najmu (13), przy czym w przypadku pięciu umów okres ich zawarcia był krótszy niż rok.

⁴⁰ W okresie od 2014 do 2021 r. nie dokonywano zmiany minimalnych stawek czynszu najmu/dzierżawy (obowiązywała Uchwała Nr XLVIII/593/2014 z dnia 30 września 2014 r. Rady Miejskiej w Chrzanowie o ustaleniu minimalnych stawek czynszu dzierżawnego lub najmu nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Chrzanów (ze zmianami) oraz Uchwała Nr XXV/220/2016 z dnia 29 listopada 2016 r. Rady Miejskiej w Chrzanowie o ustaleniu minimalnych stawek czynszu za udostępnianie nieruchomości stanowiących własność Gminy Chrzanów na potrzeby lokalizacji nośników reklamowych). Zmiana stawek czynszu nastąpiła od 2022 r. stosownie do postanowień Zarządzenia Burmistrza Miasta Chrzanowa Nr ORG.0050.492.2021 z dnia 23 listopada 2021 r. w sprawie stawek czynszu dzierżawnego i czynszu najmu przy wydzierżawianiu nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Chrzanów oraz przy udostępnianiu nieruchomości gminnych na potrzeby lokalizacji nośników reklamowych. Ponowna zmiana stawek czynszu nastąpiła w 2023 r. stosownie do postanowień Zarządzenia Burmistrza Miasta Chrzanowa Nr ORG.0050.455.2022 z dnia 22 listopada 2022 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr ORG.0050.492.2021 Burmistrza Miasta Chrzanowa z dnia 23 listopada 2021 r. w sprawie stawek czynszu dzierżawnego i czynszu najmu przy wydzierżawianiu nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Chrzanów oraz przy udostępnianiu nieruchomości gminnych na potrzeby lokalizacji nośników reklamowych.

⁴¹ Umowy objęte badaniem o numerach: GGN.6845.105.9.2022; GGN.6845.105.1.2022; GGN.6845.105.38.2022

- przypadki, dla których zbycie, dzierżawa lub najem nieruchomości nie wymagało wyrażenia zgody przez Radę Miejską. Zgody Rady wymagało w szczególności zbycie nieruchomości o wartości przekraczającej kwotę 300 tysięcy złotych⁴², o ile nie zachodziły przypadki wskazane w uchwale (np. zbycie na rzecz jej użytkownika wieczystego);
- zasady oddawania nieruchomości w najem lub dzierżawę, w tym podstawa ustalenia czynszu dzierżawnego lub najmu.

(akta kontroli str. 318-326)

Analiza 40 spraw dotyczących zbywania, wydzierżawiania i wynajmowania nieruchomości w latach 2019-2022 wykazała, że we wszystkich badanych przypadkach przestrzegano ustalonych przez Radę Miejską zasad zbywania i obciążania nieruchomości stanowiących własność Gminy. W 10 przypadkach, w których ustalona cena sprzedaży nieruchomości przekraczała wymagany próg kwotowy (odpowiednio 100 lub 300 tys. zł), uzyskano zgodę Rady Miejskiej na zbycie.

(dowód: akta kontroli str. 318-326, 388-408, 2076-2334)

W wyniku badania ww. próby 40 spraw ustalono, że:

- we wszystkich 20 przypadkach sprzedaży nieruchomości zastosowano tryb przetargowy (przetarg ustny nieograniczony);
- zawarcie dwóch umów: umowa najmu i umowa dzierżawy, zostało poprzedzone przetargiem ustnym nieograniczonym; w pozostałych 18 przypadkach zastosowano tryb bezprzetargowy w związku z zawarciem kolejnych umów z dotychczasowymi najemcami/dzierżawcami (na podstawie zgody wyrażonej przez Rady Miejskiej w Chrzanowie zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym*⁴³ oraz art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami⁴⁴);
- w każdym przypadku sprzedaży nieruchomości jej wartość została ustalona w drodze wyceny w formie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego;
- w jednym przypadku wartość stawki czynszu najmu określono na podstawie opinii rzeczoznawcy majątkowego (6,9 tys. zł miesięcznie bez VAT). W pozostałych 19 przypadkach podstawą ustalenia stawek czynszu przy zawieraniu umów dzierżawy lub najmu były postanowienia aktualnych uchwał Rady Miejskiej w Chrzanowie o ustaleniu minimalnych stawek czynszu dzierżawnego lub najmu nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Chrzanów (szerzej opisano w przypisie 40.);
- we wszystkich przypadkach upubliczniono zamiar sprzedaży, wydzierżawienia lub oddania w najem nieruchomości m.in. poprzez sporządzenie i podanie do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży lub wydzierżawienia. Zgodnie z art. 35 ust. 1 ugn, wykazy te zostały wywieszane w siedzibie i na stronie internetowej Urzędu, a także zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w prasie lokalnej na okres co najmniej 21 dni;
- każdorazowo ogłoszenie o przetargu zawierało informacje m.in. o miejscu, czasie i warunkach przetargu, a także zostało zamieszczone w prasie lokalnej i na portalach internetowych Urzędu, co odpowiadało wymogom określonym w art. 38 ust. 2 ugn. Z przetargów, które odbyły się w miejscu i terminie

⁴² Do 28.04.2022 r. wartość ta wynosiła 100 tysięcy złotych.

⁴³ Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.

⁴⁴ Dz.U. z 2023 r. poz. 344. (dalej także: *ugn*).

określonym przez Urząd, komisje przetargowe sporządzały protokół. W żadnym przetargu nie wniesiono zastrzeżeń do jego wyniku.

(akta kontroli str. 388-425, 2242-2263, 2335-2338)

1.17. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie wydano łącznie 10 decyzji ustalających wysokość opłaty adiacenckiej (w 2019 r. sześć⁴⁵ i w 2020 r.: cztery⁴⁶). Wpływy z tytułu tej opłaty wyniosły w tym okresie łącznie 37,4 tys. zł (w 2019 r. 25,3 tys. zł i w 2020 r.: 12,1 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 1213-1214, 1750-1770, 1901-1904)

1.18. W Urzędzie nie wprowadzono pisemnych zasad dotyczących postępowania z otrzymanymi wypisami z aktów notarialnych w celu dokonania analiz pod kątem wszczęcia postępowania o ustalenie opłaty planistycznej.

Burmistrz wyjaśnił, że wszystkie akty notarialne przekazywane przez kancelarie notarialne do urzędu są ewidencjonowane i analizowane pod kątem zaistnienia przesłanek do wszczęcia postępowania o ustalenie opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości na skutek uchwalenia bądź zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Analiza aktów z lat 2019-2022 wskazała, iż zawierane transakcje dotyczyły przede wszystkim terenów, dla których brak było obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, bądź zbycie nastąpiło po upływie 5 lat od dnia, w którym plan miejscowy albo jego zmiana stały się obowiązujące. *W większości nieruchomości zbytych przed upływem pięciu lat od dnia wejścia w życie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, bądź ich zmian zapisy dotyczące przeznaczenia w „starym” i „nowym” planie były tożsame.*

W latach objętych kontrolą wydano 5 decyzji o ustaleniu opłaty planistycznej⁴⁷. Wpływy z tej opłaty wyniosły łącznie 14,2 tys. zł⁴⁸.

(dowód: akta kontroli str. 1213-1214, 1750-1770, 1901-1904)

1.19. Na podstawie uchwały Nr XV/118/2015 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 29 grudnia 2015 r. na obszarze Gminy Chrzanów wprowadzono opłatę targową⁴⁹.

Nie wprowadzono natomiast pozostałych opłat lokalnych, wymienionych w rozdziale 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, o w tym opłaty reklamowej (o czym dalej w pkt. 1.20.) oraz opłaty miejscowej i uzdrowiskowej.

Nie wprowadzono również opłaty od posiadania psów. Uchwała Nr XXX/285/04 Rady Miejskiej w Chrzanowie z 14 grudnia 2004 r., wprowadzającą podatek od posiadania psów oraz zwolnienia w tym zakresie przestała obowiązywać 1 stycznia 2008 r., tj. z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 7 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw⁵⁰, wprowadzającej do ustawy o podatkach i opłatach lokalnych pojęcie „opłaty od posiadania psów” (art. 18a).

Burmistrz wyjaśnił, że z uwagi na doświadczenia związane z poborem tej daniny, w tym utrudnienia związane z jej ustaleniem i dochodzeniem, a także konieczny znaczny nakłady pracy i koszty z tym związane, odstąpiono od jej ustalania.

(dowód: akta kontroli str. 13-17, 470-480, 1346-1358, 1750-1784)

1.20. W latach 2019-2022 w Gminie Chrzanów nie obowiązywała opłata reklamowa. Burmistrz wyjaśnił, że w tym okresie terenie Gminy nie obowiązywała uchwała

⁴⁵ Opłata z tytułu wzrostu wartości nieruchomości na skutek jej podziału, na podstawie art. 98a ust. 1 *ugn*

⁴⁶ Opłata z tytułu wzrostu wartości nieruchomości na skutek scalenia i podziału nieruchomości, na podstawie art. 107 ust. 2 i 3 *ugn*

⁴⁷ W kolejnych latach odpowiednio jedna, trzy i jedna. W 2022 r. nie wydano decyzji ustalającej opłatę planistyczną.

⁴⁸ Z czego w 2019 r. dochód wyniósł 726,9 z, a w 2022 r.: 13 449,90 zł (dochód wynikający z decyzji wydanej w 2021 r.).

⁴⁹ Uchwała ws. ustaleniu wysokości stawek dziennych tej opłaty oraz sposobu jej poboru

⁵⁰ Dz. U. Nr 249, poz. 1828

w sprawie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, warunkująca pobieranie opłaty reklamowej. Prace nad określeniem tych zasad i warunków prowadzono w okresie od maja 2021 r. do grudnia 2022 r. Ich efektem była uchwała Nr LI/538/2022 Rady Miejskiej w Chrzanowie z 20 grudnia 2022 r., która weszła w życie 11 stycznia 2023 r. Burmistrz zaznaczył, że podjęcie uchwały w sprawie wprowadzenia opłaty reklamowej nie jest obligatoryjne, jednak Gmina Chrzanów rozważa taką możliwość. W tym celu prowadzone są działania zmierzające do określenia liczby umieszczanych reklam i tablic reklamowych (w tym na nieruchomościach należących do Gminy Chrzanów) oraz oszacowania wysokości ewentualnych wpływów z tytułu opłaty reklamowej. Wyniki inwentaryzacji stanowiąc będą źródło informacji dla ewentualnych sankcji wynikających z przepisów art. 37d ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, czyli kar pieniężnych wymierzanych podmiotom, które umieściły tablicę reklamową lub urządzenie reklamowe niezgodne z przepisami uchwały Rady Miejskiej w Chrzanowie Nr LI/538/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r., ustalającej zasady i warunki sytuowania na terenie Gminy Chrzanów obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń.

(akta kontroli str. 1771-1784)

1.21. W Urzędzie nie uregulowano kwestii związanych z prowadzeniem kontroli podatkowych i nie prowadzono kontroli, o których mowa w art. 281 Ordynacji podatkowej.

Burmistrz wyjaśnił, że cel kontroli podatkowej realizowany był każdorazowo przy złożeniu deklaracji/informacji podatkowych poprzez działania organu podatkowego w ramach czynności sprawdzających, o których mowa w dziale V Ordynacji podatkowej, oraz przy ustalaniu stanu faktycznego w toku prowadzonych postępowań podatkowych (dział IV rozdziały 6 i 11 Ordynacji).

(akta kontroli str. 13-17, 32-33)

1.22. Wpływy z opłat lokalnych, które stanowiły wyłącznie wpływy z opłaty targowej, wyniosły łącznie 328,3 tys. zł⁵¹. W celu zwiększenia dochodów własnych Gminy, w Urzędzie podejmowano m.in. działania wskazane w pkt. 1.24-1.26.

(akta kontroli str. 24-29)

1.23. Według sprawozdania z wykonania dochodów podatkowych⁵², w okresie objętym kontrolą w Gminie obowiązywały stawki podatkowe niższe od maksymalnych stawek określanych przez Ministra Finansów. W wyniku obniżenia górnych stawek podatków w latach 2019-2022, wysokość dochodów możliwych do uzyskania z tytułu podatków uległa obniżeniu łącznie o 15 313 tys. zł, z czego: podatku od nieruchomości o 13 130,2 tys. zł, a podatku od środków transportowych o 2 182,8 tys. zł. W poszczególnych latach skutki te wyniosły: 3 522,6 tys. zł (2019 r.), 3 370,3 tys. zł (2020 r.), 4 644,2 tys. zł (2021 r.) oraz 3 775,9 tys. zł (2022 r.).

(akta kontroli str. 34-81, 1213-1214)

1.24. Urząd prowadził analizy dotyczące sytuacji demograficznej Gminy oraz możliwości przeciwdziałania negatywnym tendencjom demograficznym, a także analizy dotyczące funkcjonowania na terenie Gminy podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Ich wyniki prezentowane były w m.in. w corocznym raporcie

⁵¹ 126,3 tys. zł (2019 r.), 99,3 tys. zł (2020 r.) oraz 102,7 tys. (2022 r.). Nie odnotowano wpływów w 2021 r.

⁵² Sprawozdanie Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za okres od początku danego roku do dnia 31 grudnia 2019, 2020, 2021 i 2022 r.

o stanie Gminy oraz dokumentach strategicznych⁵³. Burmistrz wyjaśnił, że analizy sytuacji demograficznej są kontynuowane (m.in. w ramach współpracy z Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie oraz Akademią Górniczo-Hutniczą im. Stanisława Staszica w Krakowie), w celu wykorzystania ich wyników przy planowaniu kolejnych działań. Pierwszy raport zaplanowano na wrzesień 2023 r.

(akta kontroli str. 1213-1214, 1771-1784)

1.25. W okresie objętym kontrolą liczba mieszkańców Gminy sukcesywnie malała z 44 869 osób wg stanu na koniec 2018 r. do 42 381 osób wg stanu na koniec 2022 r., tj. o 2 488 osób, co stanowiło 5,5%. Spadki z roku na rok w tym okresie wynosiły od 1% do 2%. Mimo spadku liczby mieszkańców rosła kwota udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT), co opisano w pkt. 1.1.

Burmistrz wyjaśnił, że w celu przeciwdziałania negatywnym trendom demograficznym, rozwój miasta oparto o trzy podstawowe filary: budowę strefy ekonomicznej przy autostradzie A4, rozwój mieszkalnictwa i ekologię. Działania w tym zakresie obejmowały m.in. nabycie i scalenie gruntów w bezpośrednim sąsiedztwie autostrady oraz uchwalenie w 2022 r. miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu pomiędzy węzłem A4 Chrzanów – Balin, a linią kolejową Trzebinia – Chrzanów – Oświęcim. W zakresie mieszkalnictwa wprowadzono m.in. 10-letnie zwolnienie z podatku od nieruchomości oraz przygotowano gminne inwestycje w infrastrukturę mieszkaniowo-socjalną oraz sportowo-rekreacyjną. W ramach poprawy jakości powietrza wprowadzono dofinansowanie zakupu i montażu paneli fotowoltaicznych i zbiorników na deszczówkę oraz wymiany starych kotłów na ekologiczne źródła ciepła. Gmina dofinansowuje także pobyt dzieci w niepublicznych żłobkach i klubikach dziecięcych. Dofinansowanie takie mogą otrzymać wyłącznie osoby „rozliczające PIT w Chrzanowie”.

(akta kontroli str. 30, 1213-1214, 1771-1784)

1.26. W okresie objętym kontrolą liczba podmiotów wykonujących działalność gospodarczą na terenie gminy Chrzanów systematycznie rosła. W 2019 r. działalność prowadziło 3 680 osób fizycznych oraz 320 spółek handlowych. W kolejnych latach liczby te wynosiły: 3 760 osób fizycznych oraz 328 spółek (w 2020 r.), 3 893 osób fizycznych oraz 357 spółek (w 2021 r.) oraz w 2022 r.: 3 938 osób fizycznych i 380 spółek. W tym samym czasie wrosła również kwota udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT), chociaż w latach 2020 i 2021 r. zanotowano spadek, co opisano w pkt. 1.1.

Według Burmistrza, tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości na terenie Gminy Chrzanów obejmowało m.in.:

- Zwolnienie inwestorów prywatnych od podatku od nieruchomości nowych inwestycji w zakresie budownictwa mieszkaniowego, przysługujące na okres 10 lat⁵⁴.
- Tworzenie warunków do rozwoju terenów inwestycyjnych. W tym celu uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego strefy przemysłowo-usługowej na terenie Chrzanowa, Balina i Luszowic. Przygotowywane są kolejne tereny w Chrzanowskiej Strefie Inwestycyjnej przy autostradzie A4.

⁵³ W tym Strategia Rozwoju Gminy Chrzanów na lata 2016–2023, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Chrzanów na lata 2018–2023, a także Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chrzanów.

⁵⁴ Zgodnie z Uchwałą Nr XIV/130/2019 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 3 grudnia 2019 r.

- Prowadzona jest stała współpraca z Krakowskim Parkiem Technologicznym, w zakresie udzielania pomocy publicznej w ramach Polskiej Strefy Inwestycji.
- W celu polepszenia obsługi obecnych i przyszłych inwestorów stworzono w Urzędzie Miejskim Punkt Obsługi Inwestora oraz powołano specjalny międzywydziałowy zespół do koordynacji i wspierania prac z inwestorami.
- Wspólnie z Agencją Rozwoju Małopolski Zachodniej S.A. gmina realizuje projekt pn. „Realizacja kompleksowego projektu obejmującego wsparcie małopolskiej branży kreatywnej i ICT na rynkach międzynarodowych, oraz wsparcie JST w pozyskiwaniu inwestorów” w ramach którego przedstawiciele gminy i lokalni przedsiębiorcy biorą udział w szkoleniach i misjach gospodarczych, na których promowana jest oferta inwestycyjna gminy. Powstała również specjalna strona internetowa promująca potencjał inwestycyjny wszystkich partnerów projektu.

(akta kontroli str. 1213-1214, 1771-1784)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W wyniku przeprowadzenia czynności sprawdzających w przypadku 12 nieruchomości⁵⁵ nie pozyskano dowodów potwierdzających stan faktyczny pod kątem opodatkowania wg stawek właściwych dla nieruchomości związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Działanie takie należy uznać za nierzetelne.

W aktach wskazanych spraw nie stwierdzono dokumentów (np. oświadczenia podatnika, informacji IN-1 lub INRL-1, notatki służbowej pracownika Urzędu) świadczących o przeprowadzeniu przez Urząd czynności sprawdzających, które potwierdzałyby, że prawidłowo zastosowano w decyzjach stawki podatkowe właściwe dla lokali mieszkalnych.

Burmistrz wyjaśnił, że w części przypadków⁵⁶ stan faktyczny został zweryfikowany przed 2011 rokiem, tj. w czasie kiedy osoby rejestrowały działalność gosp. w Urzędzie i przy tej okazji załatwiały w Wydziale Podatków i Opłat także sprawy związane z podatkiem od nieruchomości. Dokumenty nie zachowały się, ponieważ zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie *Instrukcji Kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych*, obowiązek ich przechowywania już upłynął. Ponadto podatnik o nr. ewid.: 1/109912 złożył dodatkowo informację podatkową w dniu 23.07.2019 r., w której ponownie nie wyodrębnił powierzchni zajętej na działalność gospodarczą. Nie budziło to jednak wątpliwości organu podatkowego z uwagi na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej – *sprzedaż hurtowa maszyn wykorzystywanych w górnictwie, budownictwie oraz inżynierii lądowej i wodnej*. Z kolei odnośnie podatnika nr ewid.: 1/109607 – jak wyjaśnił Burmistrz – *organ podatkowy nie dokonał weryfikacji z uwagi na fakt, iż był w posiadaniu dokumentu – umowa nr 13/S/2021/OS, z którego wynikało, iż faktyczne miejsce wykonywania działalności gospodarczej podatnika znajduje się w innym lokalu użytkowym, a fakt ten jest powszechnie znany pracownikom tut. Wydziału. Lokal ten jest opodatkowany wyższą stawką właściwą dla nieruchomości zajętych na działalność gospodarczą*.

W przypadku pozostałych spraw⁵⁷ Burmistrz wyjaśnił, że z uwagi na upływ czasu od dokonania wpisu do rejestru CEiDG, a także brak w systemach podglądu

⁵⁵ Dotyczy nieruchomości / podatników o numerach ewidencyjnych: 1/115856; 1/115257; 1/113177; 1/113070; 1/109912; 1/115033; 1/108238; 1/109972; 1/103486; 1/109607; 1/113419; 1/104628;

⁵⁶ Numery ewidencyjne: 1/104628; 1/113070; 1/103486; 1/109912; 1/108238;

⁵⁷ Numery ewidencyjne: 1/113419; 1/115257; 1/109972; 1/115033; 1/115856; 1/113177.

dokumentów, czy adnotacji o dokonywanych czynnościach weryfikacyjnych i sprawdzających, tut. organ podatkowy nie może jednoznacznie stwierdzić, czy w w/w przypadkach czynności te były dokonywane telefonicznie czy w inny niesformalizowany sposób.

(akta kontroli str. 490-503, 2339-2451)

2. W Planie wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na lata 2022-2024 nie ujęto prognozy dotyczącej wpływów osiąganych z opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, co było niezgodne z art. 25 ust. 2a ugn⁵⁸.

Burmistrz wyjaśnił, że (...) Redagując dokument, jakim jest plan wykorzystania zasobu posłużono się wzorem z poprzedniego okresu tj. za lata 2019-2022, co było powodem, mimo poddania analizie kwestii opłat z tego tytułu, pominięcia sporządzenia prognozy wpływów z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Kwestia prognozy wpływów osiąganych z opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości jest w trakcie opracowania. Aktualizacja planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Gminy Chrzanów na lata 2022-2024 w tym zakresie, wprowadzona zostanie stosownym zarządzeniem Burmistrza Miasta Chrzanowa w terminie do 31 marca 2023 r.

W trakcie kontroli NIK nieprawidłowość została usunięta.

W dniu 31 marca 2023 r. Burmistrz Miasta Chrzanowa zarządzeniem nr ORG.0050.145.2023 wprowadził zmiany w załączniku do zarządzenia nr ORG.0050.40.2022 z dnia 31 stycznia 2022 r. w sprawie przyjęcia planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Gminy Chrzanów na lata 2022-2024 poprzez uzupełnienie danych dotyczących prognozy wpływów osiąganych z opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności wypełniając tym samym dyspozycje określone art. 25 ust. 2a pkt 2 lit c ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

(akta kontroli str. 242-265, 409-418, 1215-1217, 1771-1784)

OCENA CZĄSTKOWA

Urząd prawidłowo dokonywał wymiaru, poboru podatków i opłat stanowiących dochody własne. Przy czym w odniesieniu do 12 nieruchomości (na 50 zbadanych) nierzetelnie sporządzona dokumentacja nie pozwoliła na jednoznaczne stwierdzenie, że zostały podjęte właściwe czynności sprawdzające pod kątem opodatkowania nieruchomości wg stawek właściwych dla nieruchomości związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Gmina na bieżąco monitorowała sytuację pod kątem możliwości zwiększenia dochodów, w tym analizowano sytuację demograficzną oraz warunki prowadzenia działalności gospodarczej na jej terenie. W konsekwencji podejmowano m.in. działania w zakresie rozwoju inwestycji w Gminie, a także działania zmierzające do wprowadzenia nowej opłaty (opłaty reklamowej).

⁵⁸ Zmiana ustawy z 8 lipca 2021 r., która weszła w życie 9 września 2021 r., wprowadzała m.in. obowiązek przedstawienia prognozy dotyczącej wpływów osiąganych z opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Dochodzenie zaległości z tytułu dochodów własnych

2.1. W latach 2019-2022 w Gminie zaległości ogółem wykazywały tendencję spadkową. W 2022 r. w stosunku do stanu na koniec 2018 r. zmniejszyły się z 30 204,1 tys. zł do 28 224 tys. zł, tj. o 6,6%. Na koniec poszczególnych lat okresu objętego kontrolą dynamika zaległości była następująca:

- w 2019 r. zaległości wzrosły do 30 561,2 tys. zł (o 1,2%) w stosunku do roku poprzedniego,
- w 2020 r. spadły do 27 934 tys. zł (o 8,6%) w stosunku do 2019 r.,
- w 2021 r. wzrosły do 29 947,4 tys. zł (o 7,2%) w stosunku do 2020 r.,
- w 2022 r. spadły do 28 224 tys. zł względem 2021 r.

Zmniejszenie kwoty zaległości odnotowano mimo wzrostu zaległości z tytułu pozostałych dochodów własnych, których udział w ogólnej kwocie zaległości wynosił od 54 do 64%, i które w 2022 r. zwiększyły się o 2 078,5 tys. zł (o 13%) w stosunku do stanu na koniec 2018 r.⁵⁹ W szczególności dotyczyło to:

- dochodów uzyskiwanych przez gminne jednostki budżetowe, w przypadku których kwota zaległości systematycznie wzrastała: w 2019 r. do kwoty 12 821,4 tys. zł (o 4,1%)⁶⁰, w 2020 r. do kwoty 13 190,5 tys. zł (o 2,9%), w 2021 r. do kwoty 13 811,7 tys. (o 4,7%) oraz w 2022 do kwoty 14 097,9 tys. zł (o 2,1%);
- odsetek od należności stanowiących dochody gminy przekazywanych z niedochowaniem terminu, w przypadku których kwota zaległości wzrosła w 2019 r. do kwoty 2 727,4 tys. zł (o 2,9%)⁶¹, w 2020 r. do kwoty 2 880,5 tys. zł (o 5,6%), w 2021 r. do kwoty 2 884,7 tys. zł (o 0,1%), natomiast w 2022 r. zanotowano spadek do kwoty 2 808,5 tys. zł (o 2,6%).

Największy wpływ na spadek zaległości ogółem miały zaległości z tytułu podatku od nieruchomości, których udział w ogólnej kwocie zaległości wynosił w kontrolowanych latach od 43,7 do 34,4%, i które na koniec 2022 r. uległy zmniejszeniu w stosunku do stanu na koniec 2018 r. o 3 993 tys. zł (o 28,2%), a w poszczególnych latach ich wysokość w stosunku do roku poprzedniego kształtowała się następująco: w 2019 r. spadek do kwoty 13 346,3 tys. zł, tj. o 1,4%; w 2020 r. spadek do kwoty 9 951,5 tys. zł, tj. o 25,4%; w 2021 r. wzrost do kwoty 11 354,7 tys., tj. o 14,1% oraz spadek w 2022 r. do kwoty 9 698,4 tys. zł, tj. o 14,6%.

W 2022 r. zmniejszyły się także w stosunku do stanu na koniec 2018 r. m.in. zaległości z tytułu:

- podatku od środków transportu – spadek z 451,8 tys. zł do 409,5 tys. zł (o 9,4%)⁶²
- opłaty eksploatacyjnej – w części określonej w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – *Prawo geologiczne i górnicze* – spadek z 89,8 tys. zł do 23,2 tys. zł (o 74,1%)⁶³

(akta kontroli str. 704-711, 1213-1214, 1750-1770)

2.2. Zasady kontroli i monitoringu terminowości wpływów z tytułu dochodów własnych określono w zarządzeniu nr ORG.120.24.2020 Burmistrza z 25 lutego 2020 r. w sprawie procedury windykacyjnej w Urzędzie Miejskim w Chrzanowie⁶⁴. W latach objętych kontrolą monitoring terminowości wpływów z tytułu dochodów własnych realizowany był przez pracowników Biura Windykacji, którzy dokonywali analizy kont

⁵⁹ Na koniec 2018 r. zaległości wyniosły 15 935,5 tys. zł, natomiast na koniec 2022 r. 18 014 tys. zł.

⁶⁰ Na koniec 2018 r. zaległości wyniosły 12 321,4 tys. zł.

⁶¹ Na koniec 2018 r. zaległości wyniosły 2 650,1 tys. zł.

⁶² W latach 2019-2021 kwota zaległości wynosiła odpowiednio: 475,7 tys. zł, 530,4 tys. zł oraz 466,7 tys. zł.

⁶³ W latach 2019-2021 kwota zaległości wynosiła odpowiednio: 80,4 tys. zł, 103 tys. zł oraz 26,5 tys. zł.

⁶⁴ Dalej: Procedura windykacji.

dłużników oraz innych dokumentów potwierdzających stan zadłużenia. Analizy sporządzane były miesięcznie i zamieszczane na dysku sieciowym, co umożliwiała Skarbnikowi bieżący monitoring.

(akta kontroli str. 13-17, 712-745)

2.3. Zgodnie z przyjętą w lutym 2020 r. *Procedurą windykacji*, działania informacyjne podejmowane były fakultatywnie, jeżeli zachodziło uzasadnione okolicznościami przypuszczenie, że zobowiązany wykona dobrowolnie obowiązek bez konieczności wszczęcia egzekucji administracyjnej. Procedura przewidywała także obowiązek rejestrowania działań w postaci papierowej lub elektronicznej, ze wskazaniem w szczególności formy działania oraz daty jego podjęcia.

(akta kontroli str. 718-745)

Burmistrz wyjaśnił, że w Urzędzie ewidencjonowano działania informacyjne w formie tabelarycznego zestawienia (Rejestr Działań Informacyjnych)⁶⁵ lub pisemnych notatek służbowych bądź zawiadomień dłużników – dołączanych do akt sprawy lub SMS-owych powiadomień przypominających o terminie płatności, wysyłanych do podatników za pośrednictwem elektronicznego Systemu Powiadamiania Klienta.

(akta kontroli str. 860-870)

Na podstawie badania 44 zaległości podatkowych⁶⁶ ustalono, iż działania informacyjne były prowadzone w przypadku sześciu, w formie rozmów telefonicznych lub korespondencji. Jedno z nich przyniosło efekt w postaci zapłaty zaległości. Objęte badaniem przypadki nie zostały ujęte w rejestrach, o których mowa wyżej. W przypadku trzech dłużników / zaległości brak było dokumentacji potwierdzającej wykonanie czynności lub sporządzone notatki służbowe nie obejmowały informacji wymaganych przy ewidencjonowaniu działań informacyjnych (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* pkt 1).

Burmistrz wyjaśnił, że nie podejmowano działań informacyjnych w pozostałych przypadkach, ponieważ część z nich dotyczyła podatników, wobec których konieczne było wszczęcie postępowania podatkowego, po którym niezwłocznie wystawiono tytuły wykonawcze. W większości przypadków brak działań informacyjnych związany był z brakiem danych kontaktowych dłużnika i trudności z ich ustaleniem (numer telefonu, adres e-mail) lub faktem, że podatnik posiadał kilkuletnie zaległości na które już wcześniej zostały wystawione upomnienia i tytuły wykonawcze.

(akta kontroli str. 803-824, 973-976, 997-998)

2.4. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie wystawiono: 2 798 upomnień na kwotę 3 861,7 tys. zł w 2019 r., 2 694 upomnienia na kwotę 2 985,8 tys. zł w 2020 r., 2 557 upomnień na kwotę 3 165,8 tys. zł w 2021 r. oraz 2 434 upomnienia na kwotę 2 629,8 tys. zł w 2022 r.

Zgodnie z *Procedurą windykacji* (pkt IV. 8), w przypadku braku płatności przez zobowiązanego podatku lub raty podatku do końca miesiąca, w którym przypadała

⁶⁵ Rejestr w tej postaci prowadzono w 2019 r., w formie zapisanego na dysku sieciowym pliku Excel, w którym ujmowano m.in. dane dłużnika (nr konta podatkowego, imię i nazwisko), numery telefonów lub adresy e-mail, termin podjęcia działań, ustawowy termin należności, kwoty zaległości, formę podjętego działania, przekazane dyspozycje.

⁶⁶ Do próby szczegółowego badania wyłoniono zaległości spośród najwyższych kwotowo zaległości podatkowych (bez dłużników, których upadłość ogłoszono przed 2019 r.), odnotowanych w latach 2019-2022. Łączna wartość badanych zaległości wyniosła 8 573,6 tys. zł. Wskazana wartość zaległości stanowi sumę zaległości wraz odsetkami na koniec roku przyjętego do badania (z uwzględnieniem należności wieloletnich). Z tego 12 zaległości na kwotę 4 489,1 tys. zł z 2019 r. (32% kwoty zaległości z tytułu podatków w 2019 r.), 12 zaległości na kwotę 2 144 tys. zł z 2020 r. (20% kwoty zaległości z tytułu podatków w 2020 r.), 11 zaległości na kwotę 1 400,2 tys. zł z 2021 r. (12% kwoty zaległości z tytułu podatków w 2021 r.) oraz 9 zaległości na kwotę 540,3 tys. zł z 2022 r. (5% kwoty zaległości z tytułu podatków w 2022 r.).

płatność, należało sporządzić upomnienie niezwłocznie, jednak nie później niż we wskazanych terminach, w tym:

- dla podatku od środków transportowych: odnośnie płatności I raty, płatnej do 15 lutego – do 30 kwietnia; odnośnie płatności II raty, płatnej do 15 września – do 30 listopada;
- dla podatku od nieruchomości, podatku rolnego, leśnego osób fizycznych: odnośnie płatności I i II raty, płatnych odpowiednio do 15 marca i 15 maja – do 30 czerwca; odnośnie płatności III i IV raty, płatnych odpowiednio do 15 września i 15 listopada – do 31 stycznia roku następnego;
- dla podatku od nieruchomości osób prawnych i jednostek org. niemających osobowości prawnej, w tym spółek nieposiadających osobowości prawnej, gdzie termin płatności przypadał za poszczególne miesiące w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego, płatnych do 15 dnia każdego miesiąca – w ciągu 3 miesięcy, licząc od ostatniego dnia miesiąca, w którym przypada termin płatności.

Burmistrz wyjaśnił, że *maksymalne terminy wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych dla poszczególnych zaległości podatkowych zostały wprowadzone, aby ustalić zasady i uporządkować pracę, a także ułatwić eliminowanie ewentualnych błędów. Celem wprowadzenia procedury było również określenie reguł dochodzenia należności tak, by były one systematyczne, mierzalne i terminowe. (...) W procedurze przyjęto tak określone maksymalne terminy wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych ze względu na ekonomikę i racjonalizację procesu windykacyjnego oraz optymalizację pracy.* Jak dodał Burmistrz, wynikało to z dużej liczby podatników na terenie Gminy Chrzanów, a także różnorodności postępowań podatkowych.

Przed wejściem w życie Procedury windykacji, w zakresie dochodzenia zaległości z tytułu podatków i opłaty skarbowej stosowano – obok przepisów powszechnie obowiązujących – postanowienia zarządzenia nr B.120.165.2019 Burmistrza z dnia 2 września 2019 roku wprowadzającego *Zasady rachunkowości i plan kont dla organu podatkowego w zakresie ewidencji podatków i opłaty skarbowej* (Rozdział 3, 5). Przyjęte w tym czasie regulacje nie wskazywały terminu dla wystawienia upomnienia.

(akta kontroli str. 644-703, 717-745)

2.5.– 2.8.

W ramach badanej próby 44 zaległości podatkowych, w zakresie prawidłowości i terminowości wystawiania upomnień, ustalono, że:

- w przypadku 29 zaległości, po terminie płatności podatku wysyłano upomnienia (od jednego do sześciu);
- w okresie od 1 stycznia 2019 do 24 lutego 2020 r. 18 upomnień wystawiono po upływie ponad 30 dni, licząc od daty powstania zaległości⁶⁷ (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* pkt. 2);
- w okresie od 25 lutego 2020 r. do 31 grudnia 2022 r. siedem upomnień wystawiono z opóźnieniem, tj. niezgodnie z postanowieniami pkt. IV. 8 *Procedury windykacji* (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* pkt 3);

⁶⁷ Dla potrzeb niniejszej kontroli przyjęto termin 30-dniowy jako odpowiadający terminowi niezwłocznemu w rozumieniu § 7 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1483; dalej: rozporządzenie MF z 30.12.2015 r.) oraz § 3 Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. poz. 1294; dalej: Rozporządzenie MF z 23.07.2020 r.) oraz § 3 Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. poz. 2083; dalej: rozporządzenie MFFPR z 18.11.2020 r.).

- naliczono i ujmowano w upomnieniach odsetki od zaległości, poza dwoma przypadkami, w których na dzień wystawienia upomnienia nie ustalono wysokości odsetek i nie wezwano podatnika do ich uregulowania wraz z należnością główną (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* pkt. 4);
- wszystkie upomnienia spełniały wymogi formalne oraz zawierały ostrzeżenie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego w przypadku braku uregulowania wskazanych należności w terminie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia.

(akta kontroli str. 746-824)

W ramach badanej próby, w odniesieniu do 15 zaległości nie wystawiono upomnień. Powodem była spłata zaległości, toczące się postępowania egzekucyjne lub sytuacja, w której doręczenie upomnienia nie było wymagane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 30 października 2014 *ws. określenia należności pieniężnych, których egzekucja może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia*.

(akta kontroli str. 803-824, 871-904)

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie wystawiono: 1 185 tytułów wykonawczych na kwotę 1 623,6 tys. zł w 2019 r., 1 44 tytuły na 1 873,7 tys. zł w 2020 r., 1 091 tytułów na 5 314,1 tys. zł w 2021 r. oraz 1 106 na 3 964,8 tys. zł w 2022 r.

Zgodnie z wprowadzoną w 2020 r. *Procedurą windykacji*, w przypadku braku płatności przez zobowiązanego, należało sporządzić tytuł wykonawczy na bieżąco, jednak nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia upomnienia (pkt V.2.). Przyjęte przed wejściem w życie Procedury windykacji regulacje wewnętrzne nie wskazywały terminu dla wystawienia tytułu wykonawczego.

(akta kontroli str. 717-745, 803-824)

W ramach badania wskazanej wyżej próby 44 zaległości podatkowych ustalono, iż:

- w przypadku 22 zaległości wystawiono tytuły wykonawcze, po bezskutecznym upływie terminu do zapłaty kwoty zaległości wynikającej z upomnienia lub w przypadkach, w których tytuły wystawiane są bez konieczności wysłania upomnienia;
- w okresie od 1 stycznia 2019 do 24 lutego 2020 r. sześć tytułów wykonawczych wystawiono po upływie ponad 30 dni, licząc od dnia upływu terminu płatności wynikającego z upomnienia⁶⁸ (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* pkt 6);
- w okresie od 25 lutego 2020 r. do 31 grudnia 2022 r. cztery tytuły wykonawcze wystawiono z opóźnieniem (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* pkt 7);
- wszystkie zbadane tytuły zostały wystawiono zgodnie z obowiązującymi wzorami i przekazano niezwłocznie do właściwego miejscowo urzędu skarbowego. Nie stwierdzono przypadków wstrzymania egzekucji z powodu zastosowania niewłaściwego wzoru.

(akta kontroli str. 803-824, 962-1212)

W ramach badanej próby, w odniesieniu do 19 zaległości nie wystawiono tytułów wykonawczych. Zaległość została zapłacona lub została zgłoszona do zaspokojenia z majątku objętego masą upadłości, w związku z upadłością podatnika. W jednym

⁶⁸ Dla potrzeb niniejszej kontroli przyjęto termin 30-dniowy jako odpowiadający terminowi niezwłocznemu w rozumieniu § 9 Rozporządzenie MF z 30.12.2015 r. oraz § 5 Rozporządzenie MF z 23.07.2020 r. oraz § 5 Rozporządzenie MFFPR z 18.11.2020 r.

przypadku nie wystawiono tytułu pomimo braku wpłaty kwoty z upomnienia (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* pkt 5).

(akta kontroli str. 803-824, 871-880)

W przypadku dwóch zaległości, których tytuły wykonawcze skierowano do organów egzekucyjnych, nie monitorowano stanu realizacji postępowania egzekucyjnego oraz sytuacji majątkowej dłużnika (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* pkt 5).

(akta kontroli str. 803-824, 871-880)

2.9. Kwota zaległości z tytułu użytkowania wieczystego, bezumownego korzystania, dzierżawy oraz najmu nieruchomości gminnych wynosiła na początku 2019 r. 184,7 tys. zł i uległa zwiększeniu do 731,7 tys. zł na koniec 2022 r.

Regulacje wewnętrzne dotyczące dochodzenia zaległości cywilnoprawnych wprowadzono zarządzeniem nr ORG.120.24.2020 Burmistrza z dnia 25 lutego 2020 r. ws. procedury windykacyjnej w Urzędzie Miejskim w Chrzanowie.

(akta kontroli str. 717-745, 853)

Na podstawie badania 41 zaległości na łączną kwotę 577,6 tys. zł⁶⁹ ustalono, że:

- w przypadku 37 zaległości przesłano wezwania do zapłaty, w tym w 14 przypadkach dłużnicy odpowiedzieli na wezwanie wpłacając łącznie 111,5 tys. zł;
- naliczono należne odsetki, a wezwania zawierały pouczenie, że w przypadku nieuregulowania należności w wyznaczonym przez Urząd terminie, sprawa zostanie skierowana na drogę postępowania sądowego;
- w trzech przypadkach nie wystawiono wezwań do zapłaty, z uwagi na spłatę zaległości, natomiast jedna z badanych zaległości uległa przedawnieniu, co opisano w pkt. 2.10.;
- w przypadku 17 zaległości sprawy zostały skierowane do sądu, w tym w jednym przypadku dłużnik spłacił zaległość na kwotę 27,8 tys. zł;
- w pozostałych 24 przypadkach sprawy nie zostały skierowane do sądu, przy czym powodem była spłata zaległości lub toczące równoległe powiązane ze sprawami postępowania sądowe. W trzech przypadkach brak podejmowania działań windykacyjnych opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt. 5;
- w pięciu przypadkach nie kierowano wniosku do komornika sądowego w celu wyegzekwowania zasądzonej należności;

Zastępca Burmistrza wyjaśniła, że w czterech sprawach⁷⁰ nie kierowano spraw do komornika z uwagi na uzyskane wcześniej informacje wskazujące na nieskuteczność działań egzekucyjnych wobec dłużników oraz ewentualne dodatkowe koszty dla Gminy. Zaznaczyła przy tym, że zaległości nie uległy przedawnieniu. W jednym przypadku⁷¹ wniosek zostanie skierowany do komornika, w związku z wyznaczeniem 27.04.2023 r. kuratora procesowego dłużnika.

(akta kontroli str. 825-859, 871-874)

⁶⁹ Wybrane spośród najwyższych kwot zaległości podatkowych z lat 2019-2022. W przypadku zaległości wieloletnich badano działania windykacyjne podejmowane w jednym roku. Wartość zaległości stanowi suma zaległości należność głównej na koniec roku przyjętego do badania (z uwzględnieniem należności wieloletnich).

⁷⁰ Nakaz zapłaty sygn. Akt. I C 55/22 z dnia 9 lutego 2022 r.; Nakaz zapłaty sygn. Akt. I Nc 461/15 z dnia 23 kwietnia 2015 r.; Nakaz zapłaty sygn. akt. I Nc 513/15 z dnia 23 kwietnia 2015 r.; Nakaz zapłaty sygn. akt. I Nc 628/16 z dnia 6 kwietnia 2016 r.;

⁷¹ wyrok Sądu Rejonowego w Chrzanowie sygn. akt I C 73/22 z dnia 1 lutego 2023

2.10 W latach 2019-2022 Urząd zaewidencjonował w księgach 100 przypadków przedawnienia zaległości⁷² na łączną kwotę 180 tys. zł, z czego: 30 przypadków na kwotę 6,7 tys. zł w 2019 r., 65 przypadków na kwotę 165 tys. zł w 2020 r., jeden przypadek w 2021 r. na kwotę 90,96 zł oraz trzy przypadki na 6,2 tys. zł w 2022 r.

Badaniem objęto 12 największych kwotowo przedawnień zaległości na łączną kwotę 158,7 tys. zł.⁷³ Dotyczyły one zaległości za lata 2001-2015. Poza jednym przypadkiem⁷⁴, na zaległości, które uległy przedawnieniu wystawiono upomnienia i tytuły wykonawcze oraz podejmowano działania egzekucyjne. W trzech przypadkach należność zabezpieczono hipoteką.

Główną przyczyną przedawnienia był brak możliwości zastosowania skutecznych środków egzekucyjnych przez organy egzekucyjne, do których skierowało tytuły wykonawcze. W przypadku należności cywilnoprawnej, dotyczącej bezumownego korzystania z nieruchomości w latach 2013-2015, do przedawnienia doszło w trakcie ustalania bezspornego istnienia zobowiązania.

Burmistrz wyjaśnił, że nie skierowano sprawy do sądu, ponieważ z przeprowadzonej w 2019 r. analizy prawnej wynikało, że gmina nie ma szans na wygraną sprawę i poniesie jedynie koszty procesowe.

(akta kontroli str. 905-961)

2.10. Burmistrz wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą pracownicy Biura Windykacji analizowali zaległości podatników na podstawie wydruków systemowych oraz analizy poszczególnych kartotek podatników. Na podstawie analiz za lata 2021-2022 kierowano do właściwych organów egzekucyjnych pisemne zapytania o zastosowane środki egzekucyjne przerywające bieg terminu przedawnienia.

(akta kontroli str. 712-716, 1346-1358)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W 2020 oraz 2021 r. w przypadku trzech zaległości⁷⁵ Urząd nie zaewidencjonował podjętych działań informacyjnych, a sporządzona dokumentacja papierowa nie wskazywała wszystkich wymaganych danych. Zgodnie z postanowieniami § 2 ust. 3 i 4 rozporządzenia MF z 23.07.2020 r., działania informacyjne są ewidencjonowane w systemie teleinformatycznym wierzyciela, jeżeli istnieją warunki techniczne do ich ewidencjonowania w takim systemie, albo w postaci papierowej. Zaewidencjonowaniu podlegają: forma działania informacyjnego, data jego podjęcia oraz imię i nazwisko osoby, która podjęła działanie informacyjne.

Zastępca Burmistrza wyjaśniła, że działanie te nie zostały odnotowane z uwagi na ograniczone możliwości kadrowe, dużą ilość prowadzonych postępowań o przyznanie ulg w okresie pandemii COVID-19 oraz zmiany osób realizujących zadania Biura Windykacji.

(akta kontroli str. 803-824, 973-976, 997-998, 2452-2485)

2. W latach 2019-2020 (do 25 lutego 2020 r.) w Urzędzie nieterminowo wystawiano upomnienia do dłużników zalegających z płatnością podatków i opłat. Dotyczyło to 18 upomnień⁷⁶ (na 76 zbadanych, tj. 24%), na łączną kwotę 635,6 tys. zł, które

⁷² Z tego 99 z tytułu podatku od nieruchomości (178 tys. zł) oraz jedna należność cywilnoprawna z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości gminnej (2 tys. zł).

⁷³ W tym jedna należność cywilnoprawna.

⁷⁴ Egzekucja w przypadku jednej spółki nie była prowadzona z uwagi na jej długotrwały brak organów.

⁷⁵ Dotyczyło to działań dot. dochodzenia zaległości od podatnika o nr. ewid.: 190 oraz o nr. ewid.: 473 (notatki z rozmów przeprowadzonych w 2021 r. nie wskazywały osoby podejmującej działania; notatki nie zostały podpisane), a także zaległości z 2020 r. podatnika o nr. ewid.: 265 (nie sporządzono dokumentów potwierdzających prowadzone rozmowy telefoniczne w sprawie zaległości).

⁷⁶ Dotyczy: upomnienie nr 1973/2019 z 04.07.2019 r. dla podatnika nr ewid.: 103912 (należność za I i II kwartał); upomnienie nr 136 z 10.01.2019 r. dla podatnika nr ewid.: 548 (za VII i VIII); upomnienie nr 61 z 20.05.2019 r. (za IV) oraz BW.3120.38.2020.AM z 21.01.2020 r. (za XI i XII) wystawione dla podatnika nr ewid.: 190;

wystawiono po upływie od 34 do 224 dni od powstania zaległości. Zgodnie z przepisami § 7 rozporządzenia MF z 30.12.2015 r., wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie niezwłocznie⁷⁷ – jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne oraz przed upływem 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działanie informacyjne.

Zastępca Burmistrza wyjaśniła m.in., że do czasu wprowadzenia Zarządzeniem nr ORG.120.24.2020 z dnia 25 lutego 2020 r. procedury windykacji należności z uwagi na racjonalność gospodarowania środkami publicznymi w tut. Urzędzie przyjęto zasadę, iż upomnienia były wysyłane do osób fizycznych po dwóch kwartałach. (...) Upomnienia były wystawiane zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem i zachowaniem zasady ekonomiki windykacji.

Zastępca Burmistrza zaznaczyła również, że w przypadku podatników, którzy przed wystąpieniem zaległości na bieżąco lub z niewielkim opóźnieniem regulowali swoje zobowiązania, nie kierowano niezwłocznie upomnienia. Brano także pod uwagę cyklicznie dokonywane wpłaty przez podatnika, które wskazywały na chęć regulowania zobowiązania

(akta kontroli str. 719-746, 803-824, 875-880, 962-1212, 2452-2485)

3. W latach 2020-2022 (od 25 lutego 2020 r.) w Urzędzie nieterminowo wystawiano upomnienia do dłużników zalegających z płatnością podatków i opłat. Dotyczyło to siedmiu upomnień⁷⁸ (spośród 76 zbadanych, tj. 9%) na łączną kwotę 362,4 tys. zł. Upomnienia wystawiono z opóźnieniem wynoszącym od 6 do 113 dni⁷⁹, względem terminów ustalonych zgodnie z pkt IV. 8 *Procedury windykacji*, zgodnie z którym należało sporządzić upomnienie niezwłocznie, lecz nie później niż:

- dla podatku od środków transportowych: do 30 kwietnia lub do 30 listopada (w zależności od raty);
- dla podatku od nieruchomości, podatku rolnego, leśnego osób fizycznych: do 30 czerwca lub do 31 stycznia roku następnego (w zależności od raty);
- dla podatku od nieruchomości osób prawnych i jednostek org. niemających osobowości prawnej, w tym spółek nieposiadających osobowości prawnej – w ciągu 3 miesięcy, licząc od ostatniego dnia miesiąca, w którym przypada termin płatności.

Terminy szczegółowo opisano w pkt. 2.4. wystąpienia (obszar II).

Zastępca Burmistrza wyjaśniła, że upomnienie nr (85) BW.3120.123.2020 zostało wystawione z opóźnieniem z uwagi na panującą sytuację COVID-ową i związanymi z tym brakami kadrowymi. Natomiast w przypadku podatników, którzy złożyli

---

upomnienie nr BW.3120.148.2019.AM z 16.12.2019 r. dla podatnika nr ewid.: 427 (za X-XII 2017, I-XII 2018, I-X 2019); upomnienie nr 23 z 26.03.2019 r. (za II), nr 63 z 20.05.2019 r. (rata za IV), nr 133 z 10.10.2019 r. (za VIII), nr BW.3120.141.2019.AM z 13.12.2019 r. (za X) oraz nr BW.3120.34.2020.AM z 27.01.2020 r. (za XII) wystawione dla podatnika nr ewid.: 473; upomnienie nr BW.3120.136.2019.AM z 06.12.2019 r. (za I-V) dla podatnika nr ewid.: 301; upomnienie nr 66 z 20.05.2019 r. (za IV), nr BW.3120.138.2019.AM z 13.12.2019 r. (za X) oraz BW.3120.22.2020.AM (za XII) wystawione dla podatnika nr ewid.: 607; upomnienie nr 148 z 14.10.2019 r. (za I-VII) wystawione dla podatnika nr ewid.: 634; upomnienie nr 863/2019 z 29.05.2019 r. (za III) oraz nr 2488/2019 z 06.12.2019 r. (za IX) dla podatnika nr ewid.: 111311; upomnienie nr BW.3124.66.2019.AM z 23.09.2019 r. (za I kwartał) dla podatnika nr ewid.: 42.

⁷⁷ Zgodnie z przypisem 67.

⁷⁸ Dotyczy: upomnienie nr BW.3124.59.2020 z 28.10.2020 r. (za III i IV 2019 oraz za I ratę 2020) dla podatnika nr 358; upomnienie nr BW.3120.148.2020 z 06.10.2020 (za III-VI) dla podatnika nr ewid.: 670; upomnienie nr BW.3124.41.2020 z 23.10.2020 r. (za II) dla podatnika nr ewid.: 333; upomnienie nr 85 z 22.07.2020 r. (za III-VII) dla podatnika nr ewid.: 563; upomnienie nr BW.3120.38.2021 z 16.06.2021 r. (za I i II) dla podatnika nr ewid.: 589; upomnienie nr 3719/2022 z 24.05.2022 r. (za III i IV kwartał 2021) dla podatnika nr ewid.: 119935; upomnienie nr 5614/2022 z 12.12.2022 r. (za 3 raty płatne do 23.06.2022) dla podatnika nr ewid.: 1/120663.

⁷⁹ W przypadku upomnień obejmujących kilka rat uwzględniono wyłącznie raty / należności, których dotyczyło opóźnienie, i które nie zostały objęte wcześniejszym upomnieniem.

deklaracje z opóźnieniem lub wobec których wydano decyzje upomnienia wystawiono bez zbędnej zwłoki.

NIK zwraca uwagę, iż przy obliczaniu opóźnienia uwzględniono daty dokonania przypisu w związku ze złożonymi deklaracjami lub wydanymi decyzjami.

(akta kontroli str. 719-746, 803-824, 875-880, 962-1212, 2452-2485)

4. W przypadku dwóch upomnień⁸⁰ nie naliczono i nie wezwano podatnika do zapłaty odsetek od kwoty zaległości objętej upomnieniem (łącznie 2,7 tys. zł), mimo iż na dzień jego wystawienia odsetki były należne. Powyższe było sprzeczne z przyjętą w Urzędzie praktykę oraz treścią upomnienia, która miała wskazywać wymaganą należność wraz odsetkami obliczonymi na dzień wystawienia upomnienia (§ 8 ust. 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia MF z 30.12.2015 r. oraz § 2 pkt 4 lit. b rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie danych zawartych w upomnieniu⁸¹).

Zastępca Burmistrza wyjaśniła, że przy tworzeniu upomnienia system komputerowy nie wygenerował należnych odsetek. Błąd został wyeliminowany po zgłoszeniu telefonicznym. Kierownik Biura Windykacji wyjaśniła również, że w przypadku podatnika nr 103912 odsetki (0,2 tys. zł) zostały naliczone i uwzględnione w wystawionym tytule wykonawczym nr BW.PD/516/2019, natomiast w przypadku podatnika nr 1/119935 odsetki (2,5 tys. zł) zostaną uwzględnione przy wystawianiu tytułu wykonawczego dotyczącego należności z upomnienia nr 3719/2022.

(akta kontroli str. 967-972, 2463, 2482-2485)

5. W przypadku trzech zaległości podatkowych (na 44 skontrolowane, tj. w 7%) oraz trzech zaległości cywilnoprawnych (na 41 skontrolowane, tj. w 7%) stwierdzono braki lub opóźnienia w zakresie następujących działań windykacyjnych:

- nie wystawiono tytułu wykonawczego w przypadku podatnika o numerze ewid.: 119935, co było niezgodne z *Procedurą windykacji* (pkt. V.1-3). Wartość zaległości z tytułu podatku od nieruchomości za 2021 r. oraz dwa pierwsze kwartały 2022 r. wynikająca z niezapłaconego upomnienia wynosiła 54,6 tys. zł.

Zastępca Burmistrza wyjaśniła, że brak tytułu wynikał z faktu, iż podatnik jest obcokrajowcem. Zobowiązania zostały jednak zabezpieczone hipoteką przymusową, obejmującą także ww. należności. Kierownik Biura Windykacji wyjaśniła również, że po przeprowadzonej na początku lipca 2023 r. konsultacji z właściwym miejscowo Urzędem Skarbowym podjęto działania w celu wystawienia tytułu wykonawczego.

- w przypadku zaległości podatnika o nr. ewid.: 300⁸², w okresie objętym kontrolą, nie kierowano pisemnych zapytań o stan realizacji tytułów wykonawczych, co było niezgodne z *Procedurą windykacji* (pkt. V.13).

Zastępca Burmistrza wyjaśniła, że z ustaleń na temat zaległości objętych tytułami wykonawczymi dokonano telefonicznie 16.05.2023 r. (skierowano środki egzekucyjne przerywające bieg terminu przedawnienia, przy czym stwierdzono brak środków na rachunku bankowym), a w dniu 03.07.2023 r. wysłano również do Urzędu Skarbowego w Chrzanowie pisemne zapytanie o zastosowane środki i stan egzekucji.

⁸⁰ Dotyczy: upomnienie nr 1973/2019 z 04.07.2019 r. dla podatnika o nr ewid.: 103912; upomnienie nr 3719/2022 z 24.05.2022 r. dla podatnika o nr ewid.: 1/119935.

⁸¹ Dz. U. poz. 2194

⁸² Zaległość z tyt. podatku od środków transportowych za lata 2015-2017, której wartość na koniec 2020 r. wynosiła 59,8 tys. zł z odsetkami.

- w przypadku zaległości podatnika o nr. ewid.: 568⁸³, po wydaniu 16.11.2020 r. postanowienia przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chrzanowie w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego, nie monitorowano na bieżąco sytuacji majątkowej dłużnika, co było niezgodne z *Procedurą windykacji* (pkt III.12).

Zastępca Burmistrza w wyjaśnieniach przytoczyła ustalenia aktualne na dzień wystawienia postanowienia i dodała, że *tutejszy organ rozpoznaje możliwość przeniesienia odpowiedzialności na członka zarządu*, przy czym z dokonanych ustaleń wynika, iż w stosunku do członka zarządu egzekucja również okazała się nieskuteczna

Postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego wobec członka zarządu miało miejsce z 15.05.2017 r.

- w przypadku trzech zaległości cywilnoprawnych, których wartość wyniosła łącznie 9,5 tys. zł⁸⁴, nie skierowano sprawy do sądu, co było to niezgodne z pkt. V. 1 Procedury windykacji w zakresie należności cywilnoprawnych.

Zastępca Burmistrza wyjaśniła m.in., że na zaległości kontrahentów nr 000168 oraz nr 000907 ponownie wystawiono wezwania do zapłaty w dniu 19.06.2023 r., przy czym z uwagi na stały kontakt z jednym z nich oraz deklarowaną przez kontrahenta wolę zapłaty nie kierowano sprawy na drogę postępowania sądowego. W przypadku kontrahenta nr 8032143 Zastępca Burmistrza zaznaczyła, że zaległość przedawni się z końcem 2025 r.

(akta kontroli str. 719-746, 803-859, 871-880, 962-1212, 2452-2481)

6. W latach 2019-2020 (do 25 lutego 2020 r.) w Urzędzie nieterminowo wystawiano tytuły wykonawcze. Dotyczyło to sześciu tytułów wykonawczych⁸⁵ (spośród 43 zbadanych, tj. 14%) na łączną kwotę należności głównej 594,4 tys. zł, które wysłano opóźnieniem od 15 do 508 dni, licząc od upływu terminu do zapłaty. Zgodnie z § 9 rozporządzenia MF z 30.12.2015 r., wierzyciel przesyła tytuł wykonawczy niezwłocznie.⁸⁶

Zastępca Burmistrza wyjaśniła, że kierowano się zasadą, którą następnie ujęto w Procedurze windykacyjnej, zgodnie z którą tytuły wykonawcze wystawia się na bieżąco jednak nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia upomnienia. Dodała przy tym, że w większości przypadków *opóźnienia miały miejsce w okresie trwania pandemii COVID-19, gdzie występowały trudności w funkcjonowaniu większości instytucji oraz częściowe zamknięcie przestrzeni publicznej i zakaz przemieszczania się*. Wskazane powyżej sytuacje miały bezpośredni wpływ na opóźnienia w zachowaniu terminów wynikających z procedury dochodzenia należności.

(akta kontroli str. 719-746, 803-824, 875-880, 962-1212, 2452-2485)

⁸³ Zaległość z tytułu podatku od nieruchomości za lata 2013-2015, której wartość na koniec 2020 r. wynosiła 34,8 tys. zł wraz z odsetkami.

⁸⁴ Kontrahent nr 000168: zaległość objęta wezwaniem do zapłaty nr BW.DZG.3162.5.2.2021 nie została w całości spłacona (pozostało 6,1 tys. zł), mimo upływu ponad 27 miesięcy, licząc od 15.02.2021 r., tj. terminu zapłaty wyznaczonego w wezwaniu; Kontrahent nr 000907: zaległość objęta wezwaniem do zapłaty nr BW.DBU.3162.2.17.2022 z dnia nie została spłacona (1,3 tys. zł), mimo upływu ponad 15 miesięcy, licząc od 08.03.2022 r., tj. terminu zapłaty wyznaczonego w wezwaniu; Kontrahent nr 8032143: zaległość objęta wezwaniem do zapłaty nr BW.UW.3162.2.169.2022 z dnia nie została spłacona (2,1 tys. zł), mimo upływu ponad 13 miesięcy, licząc od 23.05.2022 r., tj. terminu zapłaty wyznaczonego w wezwaniu.

⁸⁵ Dotyczy: tytułu wykonawczego (dalej: TW) nr BW.PD/516/2019 z 21.08.2019 r. dot. podatnika nr ewid.: 103912, TW nr BW.3120.59.2021 z 08.06.2021 r. dot. podatnika nr ewid.: 427; TW nr BW.PD/936/2019 z 10.10.2019 oraz BW.PD/79/2020 z 19.02.2020 r. dot. podatnika nr ewid.: 111311; TW nr BW.3124.52.2021.1. wystawiony 10.02.2021 dot. podatnika nr 254; TW nr BW.3124.123.2019.AM z 18.12.2019 r. dot. podatnika nr ewid.: 42.

⁸⁶ Zgodnie z przypisem 68.

7. W latach 2020-2022 (od 25 lutego 2020 r.) w Urzędzie nieterminowo wystawiono cztery tytuły wykonawcze⁸⁷ (spośród 43 zbadanych, tj. 9%) na łączną kwotę należności głównej 129,6 tys. zł. Tytuły wystawiono z opóźnieniem wynoszącym od 46 do 369 dni⁸⁸, względem terminu ustalonego zgodnie z pkt V.2 *Procedury windykacji*. Zgodnie z tym przepisem, tytuł wykonawczy sporządza pracownik ds. windykacji objęte upomnieniem na bieżąco, jednak nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia upomnienia.

Zastępca Burmistrza wyjaśniła, że przyczyną powyższych opóźnień była przede wszystkim sytuacja wywołana pandemią COVID-19, duży zakres pracy pracowników Biura Windykacji, problemy kadrowe i rotacja na stanowiskach.

(akta kontroli str. 719-746, 803-824, 875-880, 962-1212, 2452-2485)

OCENA CZĄSTKOWA

Dochodzenie przez Urząd zaległości z tytułu dochodów własnych w większości przypadków były prawidłowe. Nieprawidłowości dotyczyły głównie braku lub opóźnień w wystawianiu upomnień, tytułów wykonawczych oraz pozwów, co dotyczyło od 7% do 24% skontrolowanych przypadków. W części spraw Urząd podjął działania zmierzające do wyeliminowania nieprawidłowości już w trakcie kontroli NIK.

OBSZAR

3. Udzielanie ulg w spłacie zobowiązań z tytułu dochodów własnych

3.1. W okresie objętym kontrolą do Urzędu wpłynęło łącznie 147 wniosków o udzielenie ulg w spłacie należności podatkowych określonych w art. 67a §1 Ordynacji podatkowej, na łączną kwotę 2 976,5 tys. zł. Spośród tych wniosków, 76 dotyczyło umorzenia zaległości na kwotę 572,3 tys. zł, osiem – odroczenia terminu płatności należności podatkowej na kwotę 239 tys. zł, pięć – rozłożenia na raty płatności należności podatkowej na kwotę 106,8 tys. zł, a 58 – odroczenia lub rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę w łącznej kwocie 2 058,4 tys. zł.

Po ich rozpatrzeniu wydano 56 decyzji przyznających ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych w łącznej kwocie 1 146,4 tys. zł, w tym:

- W 16 decyzji umarzających zaległości w całości lub części, na kwotę 48,4 tys. zł,
- sześć decyzji o odroczeniu terminu płatności należności podatkowej, na kwotę 67,5 tys. zł,
- pięć decyzji dotyczących rozłożenia na raty płatności podatku, na kwotę 106,8 tys. zł,
- 29 decyzji o odroczeniu lub rozłożeniu na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami, na kwotę 923,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 1218-1222)

3.2. W latach 2019-2022 r. wnioskodawcy złożyli 11 odwołań od decyzji ws. ulg podatkowych (na łączną kwotę 127,6 tys. zł), wydanych przez Burmistrza, z czego:

- w ośmiu przypadkach utrzymano decyzje w mocy (110,7 tys. zł),
- w trzech przypadkach uchylono decyzje w całości lub w części (16,9 tys. zł).

Nie stwierdzono nieważności decyzji ani naruszenia prawa. Żadne postępowanie nie zostało umorzone, nie przeprowadzono również postępowania sądowo-administracyjnego.

⁸⁷ Dotyczy: TW nr BW.3120.147.2020 z 06.10.2020 r. dot. podatnika nr ewid.: 670; TW nr BW.PD/842/2020 z 01.12.2020 dot. podatnika nr ewid.: 4/394; TW nr BW.3120.167.2020 z 12.10.2020 r. dot. podatnika nr ewid.: 563; TW nr BW.260.2023.PD z 27.03.2023 r. (za III i IV kwartał 2021 r.) dot. podatnika nr ewid.: 15/112.

⁸⁸ Dla obliczenia opóźnienia – w przypadku upomnień obejmujących kilka zaległości – przyjęto jako termin właściwy termin pierwszej zaległości nieobjętej wcześniejszym upomnieniem.

(akta kontroli str. 1223)

3.3. Analiza dokumentacji 40 postępowań prowadzonych w latach 2019-2022 w sprawie udzielenia ulg podatkowych na łączną kwotę 1 130,4 tys. zł⁸⁹ wykazała, że:

- pięć postępowań przeprowadzono w ciągu miesiąca, a 35 – w okresie dłuższym, który przy uwzględnieniu okoliczności, o których mowa w art. 139 § 4 Ordynacji podatkowej, nie przekroczył dwóch miesięcy⁹⁰;
- zapewniono stronom czynny udział w postępowaniu;
- we wszystkich postępowaniach przestrzegano zasady pisemności, zgodnie z art. 126 Ordynacji;
- wnioski podatników zawierały wszystkie elementy, o których mowa w art. 168 §2 Ordynacji;
- we wszystkich postępowaniach podejmowano działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym, zgodnie z art. 122 Ordynacji, przy czym w trzech postępowaniach podatnicy nie złożyli wszystkich wymaganych dokumentów. Dotyczyło to ulg na łączną kwotę 58,7 tys. zł: odroczenie płatności zaległości podatkowej oraz odroczenie płatności podatku, rozłożenie zapłaty zaległości podatkowej na raty oraz rozłożenie płatności podatku na raty (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt. 1);
- postępowania były dokumentowane, a na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego organ stwierdził istnienie ważnego interesu podatnika/interesu publicznego;
- wydane przez Burmistrza decyzje podatkowe zawierały elementy określone w 210 §1 pkt 1 – 6 Ordynacji w podatkowej.
- w przypadku 11 ulg, w związku nieuregulowaniem płatności w wyznaczonych terminach, zgodnie z art. 259 Ordynacji podatkowej, decyzje zostały w całości lub w części wygaszone.

(akta kontroli str. 1269-1306, 1363-1683, 1701-1749, 2452-2480)

3.4. W latach 2019-2022 w Gminie Chrzanów nie wprowadzono zwolnień przedmiotowych od opłat lokalnych, innych niż wymienione w rozdziale 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

(akta kontroli str. 13-17)

3.5. W okresie objętym kontrolą nie składano wniosków o udzielenie ulg w opłatach lokalnych.

(akta kontroli str. 1224-1227)

3.6. W okresie objętym kontrolą obowiązywała uchwała Nr XXXV/348/2017 Rady Miejskiej w Chrzanowie z 31 października 2017 r. (ze zm.), dotycząca zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w należnościach o charakterze cywilnoprawnym. Na jej podstawie mogły być udzielone następujące ulgi: umorzenie należności, odroczenie terminu spłaty należności oraz rozłożenie płatności na raty. Należało przy tym wziąć pod uwagę – w zależności od rozpatrywanej ulgi – ważny interes dłużnika lub interes publiczny (umorzenie w całości) oraz względy społeczne lub gospodarcze, w szczególności możliwości płatnicze dłużnika. Udzielenie ulgi następowało w drodze pisemnej umowy stron (odroczenie terminu spłaty lub rozłożenie na raty) albo

⁸⁹ Z tego umorzenia na kwotę 45,5 tys. zł, rozłożenie zaległości podatkowej na raty na kwotę 790,2 tys. zł, rozłożenie płatności podatku na raty na kwotę 106,6 tys. zł, odroczenie zapłaty zaległości podatkowej na kwotę 177,3 tys. zł oraz odroczenia płatności podatku na kwotę 11 tys. zł.

⁹⁰ Zgodnie z art. 139 § 4 Ordynacji podatkowej, do terminów określonych w § 1-3 nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa podatkowego dla dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.

jednostronnego oświadczenia woli wierzyciela (umorzenie). Odmowa udzielenia ulgi następowała w drodze jednostronnego oświadczenia woli wierzyciela. Do podejmowania decyzji uprawnieni byli: Rada Miejska (sprawy o wartości powyżej 70 tys. zł), Burmistrz (sprawy do 70 tys. zł) oraz kierownik jednostki budżetowej lub samorządowego zakładu budżetowego oraz kierownik samorządowej instytucji kultury (sprawy do 35 tys. zł). Ponadto, w związku z ogłoszeniem na obszarze RP stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, wprowadzono możliwość ubiegania się o ulgę w postaci umorzenia należności pieniężnej z tytułu najmu, dzierżawy lub użytkowania – w całości, w przypadku prowadzenia działalności gosp. objętej całkowitym zakazem jej prowadzenia, bądź w części, w przypadku przedsiębiorców, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych⁹¹. Zgodnie z § 5 uchwały zmieniającej, weszła ona w życie z mocą obowiązywania od dnia 14 marca 2020 r. podczas gdy przepis ustawy stanowiącej podstawę dla uchwały wszedł 31 marca 2020 r.

Burmistrz wyjaśnił, że (...) *uzasadnienie uchwały Nr XVIII/181/2020 z dnia 6 kwietnia 2020 r. w żadnym z zapisów swej treści nie odwołuje się do daty 14 marca 2020 r. lecz do daty 31 marca 2020 r. Powyższe potwierdza, że zapis § 5 przedmiotowej uchwały jest wyłącznie następstwem niezamierzonej omyłki redakcyjnej.*

(akta kontroli str. 1228-1235, 1346-1359)

3.7. W latach 2019-2022 udzielono ulg w spłacie należności cywilnoprawnych 134 podmiotom na łączną kwotę 342,4 tys. zł, z czego:

- sześciu podmiotom umorzono należności na wniosek, w tym jednemu podmiotowi łącznie 250 tys. zł, a pozostałym pięciu łącznie 6,2 tys. zł;
- trzem podmiotom na wniosek rozłożono na raty 84,7 tys. zł należności;
- 125 podmiotom umorzono z urzędu w trybie art. 56 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych należności.⁹²

(akta kontroli str. 1256-1268)

Analiza 20 postępowań obejmujących ulgi w postaci umorzenia oraz rozłożenia zapłaty należności na raty, na łączną kwotę 341 tys. zł⁹³ wykazała m.in., że:

- 19 ulg zostało przyznanych przez Burmistrza Miasta Chrzanowa, w drodze zarządzenia (sprawy do 70 tys. zł), a w jedną w drodze uchwały przyznała Rada Miejska w Chrzanowie (umorzenie na 165,2 tys. zł);
- w każdym przypadku ulga udzielona została na wniosek dłużnika zawierający wszystkie elementy wymagane w uchwale;
- wszystkie wnioski zostały umotywowane, a sytuacja finansowa dłużników udokumentowana, przy czym w dwóch sprawach (umorzenie na łączną kwotę 1 tys. zł) wnioskodawca nie złożył wymaganych dokumentów (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości w pkt. 1*);
- we wszystkich trzech przypadkach, dotyczących rozłożenia spłaty należności na raty, dłużnicy spłacili lub spłacają je zgodnie z harmonogramem przyjętym w umowie (okresy spłaty nie przekraczały 60 miesięcy).

(akta kontroli str. 1262-1268, 1684-1700)

⁹¹ Uchwała nr XVIII/181/2020 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 6 kwietnia 2020 r. o zmianie uchwały nr XXXV/348/2017 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 31 października 2017 r. o zasadach, sposobie i trybie udzielania ulg w spłatach należności o charakterze cywilnoprawnym oraz określenia warunków dopuszczalności pomocy publicznej.

⁹² Zarządzenie Nr ORG.0050.257.2022 Burmistrza Miasta Chrzanowa z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie umorzenia należności o charakterze cywilnoprawnym wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie

⁹³ Badanie na próbie największych kwotowo ulg udzielonych w latach 2019 -2022.

3.8. W latach 2019-2022 Burmistrz udzielił 36 ulg stanowiących pomoc *de minimis* w rozumieniu art. 67b §1 pkt 2 Ordynacji podatkowej na łączną kwotę pomocy 80,2 tys. zł, z czego:

- 30 ulg podatkowych: w 12 przypadkach umorzono należności osobom fizycznym i jednostce nieposiadającej osobowości prawnej, na łączną kwotę 32,2 tys. zł; w dwóch przypadkach odroczone lub rozłożono na raty płatność podatku osobie fiz. i jednostce nieposiadającej osobowości prawnej, na łączną kwotę 5,3 tys. zł; w 16 przypadkach odroczone lub rozłożono na raty zapłatę zaległości podatkowej osobom fiz., prawnym i jednostce nieposiadającej osobowości prawnej, na łączną kwotę 40,1 tys. zł;
- sześciu ulg w należnościach cywilnoprawnych: w pięciu przypadkach umorzono czynsz najmu osobie fizycznej, na łączną kwotę 2,5 tys. zł, a w jednym przypadku rozłożono na raty należność z tytułu użytkowania wieczystego osobie prawnej, na kwotę 0,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 1310-1312)

3.9.-3.11. Analiza 32 przypadków udzielenia przez Burmistrza podmiotom gospodarczym ulg podatkowych i cywilnoprawnych stanowiących pomoc *de minimis*, na łączną kwotę 77,7 tys. zł wykazała m.in., że:

- łączna kwota pomocy *de minimis* przyznanej każdemu z przedsiębiorców w okresie trzech lat budżetowych nie przekroczyła progu ustawowego, tj. kwoty 200 tys. euro;
- w 22 przypadkach podmioty gospodarcze ubiegające się o udzielenie pomocy publicznej przedłożyły, wraz z wnioskami, informacje i dokumenty określone w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej⁹⁴ oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc *de minimis*⁹⁵, natomiast w pięciu przypadkach wystąpiły w tym zakresie braki (szerzej opisane w pkt. 3.3. oraz 3.7. i w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt. 1);
- każdorazowo wydawano zaświadczenia o udzielonej pomocy *de minimis* w dniu wydania decyzji, tj. w terminie określonym w § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy *de minimis* i pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie⁹⁶;
- wydane zaświadczenia były zgodne z obowiązującym wzorem, a wartość udzielonej pomocy odpowiadała wartościom wynikającym z decyzji o przyznaniu ulgi. Dziesięć zaświadczeń zostało zmienionych w związku z wygaśnięciem decyzji ws. ulgi na podstawie art. 259 Ordynacji podatkowej, przy czym w przypadku dziewięciu wygaśnięcie decyzji stwierdzono w trakcie kontroli NIK (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt. 2).

(akta kontroli str. 1262-1268, 1310-1316, 1363-1700)

3.12. Stosownie do postanowień art. 32 ust. 1 ustawy o pomocy publicznej, Urząd przekazywał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁹⁷ sprawozdania o udzielonej pomocy publicznej, w postaci elektronicznej z wykorzystaniem aplikacji SHRIMP. Część sprawozdań została przesłana po terminie, w tym w 10 przypadkach po upływie ponad 10 dni, licząc od daty wydania decyzji/udzielenia pomocy (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt. 3).

⁹⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 702, dalej: *ustawa o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej*.

⁹⁵ Dz.U. Nr 53, poz. 311 ze zm., dalej: *rozporządzenie w sprawie przedstawianych informacji*.

⁹⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 350., dalej: *rozporządzenie w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis*.

⁹⁷ Dalej: Prezes UOKiK.

Dane dotyczące badanej próby przekazane Prezesowi UOKiK były zgodne z wydanymi decyzjami.

(akta kontroli str. 1317-1345)

3.13. W kontrolowanym okresie, stosownie do postanowień art. 37 ust. 1 pkt 2 lit. f ufp, Urząd podawał do publicznej wiadomości wykazy osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym w zakresie podatków lub opłat udzielono ulg, odroczeń, umorzeń lub rozłożono na raty spłatę zobowiązań podatkowych w kwocie przewyższającej łącznie 500 zł. Dane objęte badaną próbą zawarte w wykazach były zgodne z wydanymi decyzjami.). Urząd podawał do publicznej wiadomości również wykazy podmiotów, którym udzielono pomocy publicznej, na podstawie art. 37 ust. 1 pkt 2 lit. g ufp.

Wykazy publikowane były w terminie, na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Chrzanów.

(akta kontroli str. 165-220)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W pięciu sprawach prowadzonych w Urzędzie w latach 2020-2022 w zakresie przyznawania ulg podatkowych (trzy sprawy na łączną kwotę 58,7 tys. zł) oraz ulg w spłacie należności cywilnoprawnych (dwie sprawy na łączną kwotę 1 tys. zł), udzielono ulgi pomimo niewyegzekwowania od wnioskodawcy przedłożenia wszystkich wymaganych dokumentów. Postępowania dotyczyły ulg stanowiących pomoc *de minimis*.

Wnioskodawcy nie złożyli dokumentów obrazujących ich sytuację finansową w całym wymaganym okresie tj. w okresie trzech lat obrotowych poprzedzających złożenie wniosku (trzy sprawy)⁹⁸ oraz zaświadczenia lub oświadczenia dotyczącego uzyskanej pomocy *de minimis* (dwie sprawy)⁹⁹.

Zgodnie z art. 37 ust. 1 i ust. 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej¹⁰⁰ oraz § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc *de minimis*¹⁰¹, wnioskodawca ubiegający się o pomoc *de minimis* zobowiązany był m.in. do przedstawienia informacji dotyczących jego sytuacji ekonomicznej, w tym sprawozdań finansowych za okres 3 ostatnich lat obrotowych sporządzanych zgodnie z przepisami o rachunkowości. Do czasu przekazania przez podmiot ubiegający się o pomoc zaświadczeń, oświadczeń lub informacji, o których mowa w ust. 1 pomoc nie może być udzielona temu podmiotowi.

Burmistrz wyjaśnił m.in., że przedłożone dokumenty uznano za wystarczające dla podjęcia decyzji. Organ uwzględniał przy tym rodzaj ulgi – zastosowane ulgi nie stanowiły uszczuplenia dochodów Gminy, a jedynie czasowe przesunięcie wpływów podatkowych. Ponadto w sprawach BW.3120.114.2020.PD oraz BW.3124.72.2021 organ uznał dokumentację za pierwsze miesiące roku, w którym wydano decyzje (odpowiednio od I do V 2020 oraz od I do II 2021), przyjmując niepełny rok jako rok obrotowy. W sprawie nr PO.3120.1515.2022.JK Burmistrz zaznaczył również,

⁹⁸ Postępowania dot. ulg podatkowych o numerach: BW.3120.114.2020.PD (Odroczenie płatności zaległości podatkowej oraz odroczenie płatności podatku) – brak dokumentów obrazujących sytuację fin. w 2017 r.; BW.3124.72.2021 (rozłożenie zapłaty zaległości podatkowej na raty) – brak dokumentów obrazujących sytuację fin. w 2018 r.; PO.3120.1515.2022.JK (rozłożenie płatności podatku na raty) – brak dokumentów obrazujących sytuację fin. w 2019 i 2020 r. oraz w okresie od I do IV 2022 r.

⁹⁹ Zarządzenia Burmistrza Miasta Chrzanowa Nr B.0050.245.2021 oraz Nr B.0050.305.2021 (umorzenie należności cywilnoprawnej).

¹⁰⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 702 ze zm., dalej: *upp*.

¹⁰¹ Dz.U. Nr 53, poz. 311 ze zm., dalej: *rozporządzenie ws. informacji*.

że podatnik nie był zobowiązany do sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z przepisami o rachunkowości.

NIK zwraca uwagę, że wskazane przepisy nie przewidują wyjątków związanych z rodzajem ulgi/udzielanej pomocy, a przez rok obrotowy – zgodnie z art. 3 pkt 9 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości – rozumie się rok kalendarzowy lub inny okres trwający 12 kolejnych pełnych miesięcy kalendarzowych, stosowany również do celów podatkowych¹⁰². NIK zauważa również, że zgodnie z przyjętą w Urzędzie praktyką, żądano od wszystkich podmiotów dokumentów obrazujących ich kondycję finansową w trzech latach poprzedzających złożenie wniosku – niezależnie od formy prawnej prowadzonej działalności.

W przypadku braku zaświadczenia, czy oświadczenia dotyczącego uzyskanej pomocy de minimis w sprawach Nr B.0050.245.2021 oraz Nr B.0050.305.2021, Burmistrz wyjaśnił, że wzięto pod uwagę dokumenty złożone w sprawach rozpatrywanych przez Urząd wcześniej w tym samym roku oraz informacje podane przez podatnika w formularzu składanym przy ubieganiu się o pomoc de minimis.

Ostatnie oświadczenie o uzyskanej pomocy publicznej złożone przez podatnika przy rozpatrywaniu wcześniejszych spraw zostało złożone 20.04.2021 r., tj. 2 i 3 miesiące przed wydaniem decyzji w sprawach nr B.0050.245.2021 oraz Nr B.0050.305.2021. Ponadto ustawa wskazuje, że oświadczenie lub zaświadczenie wymagane jest obok złożenia formularza.

(akta kontroli str. 1236-1255, 1262-1316, 1346-1683, 1684-1749)

2. Z opóźnieniem zaktualizowano wartość udzielonej pomocy publicznej w przypadkach, w których doszło do wygaśnięcia decyzji ws. udzielenia ulgi podatkowej na podstawie art. 259 Ordynacji podatkowej.

W latach 2021-2022 doszło do wygaśnięcia z mocy prawa dziewięciu decyzji ws. udzielenia ulgi, na skutek nieuregulowania przez podatnika należności w terminie. W badanej próbie 40 przypadków w sześciu przypadkach decyzja o uldze wygasła w całości¹⁰³, a w trzech w części dotyczącej niezapłaconych rat¹⁰⁴. Urząd przekazał podatnikom korektę zaświadczeń o udzielonej pomocy publicznej 2 czerwca 2023 r., tj. z opóźnieniem od 5 do 20 miesięcy. Z takim samym opóźnieniem przekazano zmodyfikowane sprawozdanie Prezesowi UOKiK.

Było to sprzeczne z §4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. *w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie* oraz §6 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. *w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych*.

Burmistrz wyjaśnił, że *wartość udzielonej pomocy publicznej oraz związane z udzieloną pomocą dokumenty w tym zaświadczenie o udzielonej pomocy de minimis oraz sprawozdanie do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zostały zmienione po uzyskaniu wiadomości o zmianie wysokości faktycznie udzielonej ulgi*. Dodał również, że w powyższych przypadkach zostały przywrócone pierwotne terminy płatności i podjęto działania windykacyjne w przypadkach, w których podatnik nie uregulował należności.

(akta kontroli str. 1262-1268, 1310-1316, 1363-1700)

¹⁰² Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.

¹⁰³ Dotyczy: Decyzja nr BW.3120.114.2020.PD z 22.07.2020 r.; decyzja nr BW.3161.16.2021 z 17.03.2021 r.; decyzja nr BW.3124.54.2020 z 15.01.2021 r.; decyzja nr BW.3161.213.2021 r. z 19.08.2021 r.; decyzja nr BW.3161.250.2021 z 30.09.2021 r.; decyzja nr BW.3120.2.10.2022 z 20.07.2022 r.

¹⁰⁴ Dotyczy: decyzja nr BW.3161.97.2021 z 15.04.2021 r.; decyzja nr BW.3161.47.2021 z 06.04.2021 r.; decyzja nr BW.3120.2.2.2022 z 22.03.2022 r.

3. W 10 przypadkach (spośród 36) Urząd przekazał Prezesowi UOKiK sprawozdania o udzielonej pomocy z ponad 10-dniowym opóźnieniem¹⁰⁵, co było niezgodne z §6 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych

Burmistrz wyjaśnił, że opóźnienie wynikało ze znacznego obciążenia pracowników Biura Windykacji, na co miały wpływ: duża ilość składanych wniosków o udzielenie ulgi, zwiększona liczba wydawanych decyzji w okresie trwania pandemii COVID-19 i stanu zagrożenia epidemicznego oraz wynikające z tego stanu problemy organizacyjne.

(akta kontroli str. 1317-1362)

OCENA CZĄSTKOWA

Urząd co do zasady prawidłowo realizował czynności związane z udzielaniem ulg, w tym ulg stanowiących pomoc publiczną. Nieprawidłowości dotyczyły pięciu spraw (8% zbadanych spraw), w których nie wyegzekwowano od wnioskodawcy wszystkich żądanych dokumentów. Zastrzeżenia NIK budziła także terminowość przekazywania sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej (27% przypadków), a także monitorowanie płatności dokonywanych przez wnioskodawców w następstwie decyzji o udzieleniu ulgi. W dziewięciu na 32 skontrolowane sprawy (28%) dopiero w trakcie kontroli NIK zweryfikowano wydane zaświadczenia i sprawozdania, w związku z brakiem płatności przez zobowiązanego.

4. Nadzór nad realizacją dochodów własnych

4.1. Zagadnienia związane z wymiarem i poborem dochodów własnych, dochodzeniem zaległości z tytułu dochodów własnych oraz udzielaniem ulg w spłacie należności o charakterze publicznoprawnym i cywilnoprawnym były przedmiotem analizy i oceny ryzyka, stosownie do przyjętych w Urzędzie Miejskim w Chrzanowie procedur¹⁰⁶. Analizy w powyższym zakresie realizowane były przez komórki urzędu (odpowiednio do ich właściwości)¹⁰⁷, w tym przez Wydział Podatków i Opłat oraz Biuro Windykacji, a następnie przekazane do audytora wewnętrznego, w celu dokonania dalszej analizy, pod kątem objęcia przedmiotowych zagadnień ewentualnymi działaniami zaradczymi¹⁰⁸.

¹⁰⁵ Decyzje o numerach: BW.3120.104.2020 – wysłano: 30.07.2020, tj. po 13 dniach od dnia udzielenia pomocy; Decyzja nr BW.3124.54.2020 – wysłano: 08.02.2021, tj. po 24 dniach od dnia udzielenia pomocy; Decyzja nr BW.3161.13.2021 – wysłano: 24.03.2021, tj. po 14 dniach od dnia udzielenia pomocy; Decyzja nr BW.3124.72.2020 – wysłano: 15.04.2021, tj. po 14 dniach od dnia udzielenia pomocy; Decyzja nr BW.3161.216.2020 – wysłano: 09.05.2022, tj. po 8 miesiącach od dnia udzielenia pomocy; Decyzja nr BW.3161.363.2021 – wysłano: 28.02.2023, tj. po 62 dniach od dnia udzielenia pomocy; Zarządzenie nr ORG.0050.110.2021 – wysłano: 24.03.2021, tj. po 13 dniach od dnia udzielenia pomocy; Zarządzenie nr ORG.0050.124.2021 – wysłano: 15.04.2021, tj. po 21 dniach od dnia udzielenia pomocy; Zarządzenie nr ORG.0050.210.2021 – wysłano: 23.06.2021, tj. po 35 dniach od dnia udzielenia pomocy; Zarządzenie nr ORG.0050.305.2021 – wysłano: 12.08.2021, tj. po 35 dniach od dnia udzielenia pomocy.

¹⁰⁶ W okresie objętym kontrolą, w zakresie analizy i oceny ryzyka, obowiązywały kolejno: Zarządzenie nr 685/202 Burmistrza Miasta Chrzanowa z 07.12.2012 r. w sprawie wdrożenia procedury Zarządzanie ryzykiem w Urzędzie Miejskim w Chrzanowie (ze zm.) oraz zarządzenia Burmistrza Miasta Chrzanowa w sprawie wdrożenia Regulaminu kontroli zarządczej Urzędu Miejskiego w Chrzanowie: Zarządzenie nr ORG.120.49.2020 z 10.04.2020 r. i Zarządzenie nr ORG.120.66.2020 z 15.05.2020 r. (ze zm.)

¹⁰⁷ W Urzędzie Miejskim w Chrzanowie poborem dochodów zajmowały się m.in. Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami (m.in. wpływy z najmu i dzierżawy, sprzedaży nieruchomości), Wydział Gospodarki Komunalnej (m.in. wpływy z najmu i dzierżawy, z usług), Wydział Planowania Przestrzennego i Gospodarki (m.in. wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych).

¹⁰⁸ W okresie objętym kontrolą obowiązywały: Program zapewnienia i poprawy jakości audytu wewnętrznego wprowadzony Zarządzeniem nr B.0050.458.2017 Burmistrza Miasta Chrzanowa z 19.10.2017 r. oraz Karty

W Urzędzie funkcjonowała także kontrola wewnętrzna¹⁰⁹, wykonywana przez Biuro Kontroli i Nadzoru Właścicielskiego. Przy opracowywaniu rocznych planów kontroli brano pod uwagę wyniki wcześniejszych kontroli wewnętrznych i zewnętrznych, wpływające do Urzędu skargi i wnioski, częstotliwość przeprowadzonych kontroli oraz propozycje Skarbnika oraz dyrektorów i kierowników komórek Urzędu.

Analizy i oceny przeprowadzono w każdym roku objętym kontrolą.

(akta kontroli str. 1771-1900)

4.2. W latach 2019-2022 do UM nie wpływały skargi ani wnioski związane z wymiarem i poborem dochodów własnych, ich dochodzeniem oraz udzielaniem ulg.

(akta kontroli str. 13-17)

4.3. W okresie od 10 czerwca do 14 lipca 2020 r. zagadnienia związane z wymiarem i poborem dochodów własnych były przedmiotem kontroli kompleksowej Miasta i Gminy Chrzanów w zakresie gospodarki finansowej, przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Krakowie. W wyniku kontroli sformułowano również nieprawidłowości i wnioski, dotyczące wymiaru i poboru dochodów własnych:

- w obszarze gospodarki nieruchomościami zlecono prawidłowe sporządzanie wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem oraz dzierżawę, w związku naruszeniem postanowień art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami¹¹⁰;
- w obszarze dochodów z tytułu podatków zlecono dokonywanie weryfikacji formalnej poprawności składanych deklaracji na podatek od środków transportowych, zgodnie z postanowieniami art. 272 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa*¹¹¹.

W następstwie kontroli Burmistrz zobowiązał dyrektorów/kierowników komórek odpowiedzialnych za ww. obszary do prawidłowego realizowania zadań¹¹². Ponadto w okresie od 10 lutego do 1 marca 2021 r. Biuro Kontroli i Nadzoru Właścicielskiego przeprowadziło planowaną kontrolę sprawdzającą, w zakresie wydanych przez RIO w Krakowie wniosków pokontrolnych. Ustalono, iż wnioski pokontrolne realizowane są na bieżąco. Nie stwierdzono przy tym dalszych uchybień.

(akta kontroli str. 2003-2075)

4.4. Poza wskazaną w pkt. 4.3. kontrolą sprawdzającą, w latach 2019-2022 nie planowano i nie realizowano kontroli wewnętrznej dotyczącej zadań związanych z wymiarem i poborem dochodów własnych, ich dochodzeniem oraz udzielaniem ulg. W planie na rok 2023 przewidziano natomiast kontrolę Biura Windykacji Urzędu Miejskiego w Chrzanowie w temacie dochodzenia należności publicznoprawnych (podatkowych i niepodatkowych) oraz należności cywilnoprawnych w roku 2022.

W 2022 r., zgodnie z planem audytu wewnętrznego, zrealizowano audyt w zakresie pobierania opłat w dwóch przedszkolach samorządowych. Sformułowano zalecenia dotyczące m.in. stosowania opłat za korzystanie z przedszkoli samorządowych

---

Audyty Wewnętrzne, Kodeksu Etyki Audytora Wewnętrznego oraz Księgi Procedur Audytu Wewnętrznego – wprowadzone zarządzeniami Burmistrza Miasta Chrzanowa: Zarządzenie nr B.0050.82.2016 z 11.03.2016 r. i Zarządzenie nr ORG.120.56.2020 z 24.04.2020 r.

¹⁰⁹ W okresie objętym kontrolą obowiązywały kolejno zarządzenia Burmistrza Miasta Chrzanowa w sprawie ustalenia regulaminu kontroli w jednostkach organizacyjnych Gminy Chrzanów: Zarządzenie nr 319/03 z 17.07.2003 r. i Zarządzenie nr ORG.0050.185.2020 z 15.05.2020 r. (ze zm.)

¹¹⁰ W przypadku niektórych umów stwierdzono brak opisu nieruchomości oraz niewłaściwe wskazanie powierzchni nieruchomości – bez rozbicia na poszczególne nieruchomości.

¹¹¹ Wniosek wynikał ze stwierdzonej nieprawidłowości, polegającej na nienależycie przeprowadzonych czynnościach sprawdzających i niedokonaniu poprawek lub uzupełnień w związku z badaniem deklaracji na podatek od środków transportowych za 2019 r., w których podatnicy nie wskazali dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdów (1 przypadek) lub liczby osi pojazdu (1 przypadek).

¹¹² Zarządzenie nr ORG.0050.403.2020 Burmistrza Miasta Chrzanowa z 22.09.2020 r.

i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę oraz sposobu ewidencjonowania faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu. Skierowano przy tym pismo do pozostałych przedszkoli i szkół samorządowych z prośbą o przeanalizowanie procesów objętych audytem i ewentualne zrealizowanie wydanych w ramach audytu zaleceń.

W planie audytu wewnętrznego na 2020 r., w części dotyczącej zadań audytowych planowanych na następne lata, przewidziano na 2022 r. zadanie zapewniające w temacie *Dochody niepodatkowe, windykacja należności*. W późniejszych latach zrezygnowano jednak z tej pozycji, w związku z wynikami aktualnej analizy ryzyka. Poza tym w okresie objętym kontrolą nie planowano i nie podejmowano czynności audytu wewnętrznego dotyczących wymiaru i poboru dochodów własnych, ich dochodzenia oraz udzielania ulg. Również na 2023 r. nie zaplanowano zadań audytowych w powyższym zakresie.

(akta kontroli str. 1905-2002)

Stwierdzone
nieprawidłowości
OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ocenie NIK, Gmina podejmowała działania w celu zapewnienie efektywnego nadzoru nad realizacją dochodów własnych, niemniej jak wynika z opisu nieprawidłowości zaprezentowanych w obszarach od I do III niniejszego wystąpienia pokontrolnego, system nadzoru nie był w pełni skuteczny. Wskazują na to m.in. nieprawidłowości dotyczące czynności sprawdzających w związku z wymiarem podatku od nieruchomości wykorzystywanych na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, nieprawidłowości w zakresie windykacji należności publicznoprawnych i cywilnoprawnych, udzielania ulg w spłacie należności bez wszystkich wymaganych dokumentów oraz nieterminowe przesyłanie Prezesowi UOKiK sprawozdania o udzielonej pomocy publicznej.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że w świetle ustaleń kontroli, zasadnym jest wzmocnienie skuteczności funkcjonujących w Urzędzie mechanizmów nadzoru oraz zapewnienie realizacji standardów kontroli zarządczej w zakresie środowiska wewnętrznego.

Wnioski W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Weryfikowanie stanu faktycznego i rzetelne jego udokumentowanie w celu prawidłowego opodatkowania nieruchomości zgłoszonych w CEiDG jako stałe miejsce wykonywania działalności gospodarczej.
2. Właściwe dokumentowanie podejmowanych działań informacyjnych w przypadku windykacji zaległości publicznoprawnych.
3. Realizowanie działań windykacyjnych niezwłocznie i zgodnie terminami wynikającymi z uregulowań wewnętrznych.
4. Terminowe naliczanie i wzywanie podatników do zapłaty należnych odsetek od zaległości podatkowych.
5. Udzielanie pomocy de minimis, w przypadku podatników ubiegających się o udzielenie ulg podatkowych oraz ulg w należnościach cywilnoprawnych, po zebraniu kompletnego materiału dowodowego.
6. Bieżące monitorowanie realizacji zobowiązań wynikających z decyzji o udzieleniu ulg podatkowych oraz w spłacie należności cywilnoprawnych.

7. Korygowanie zaświadczeń o udzielonej pomocy publicznej w przypadku zmiany wielkości tej pomocy.
8. Terminowe przekazywanie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej do Prezesa UOKiK.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków,   lipca 2023 r.

Kontroler
Justyna Pikiewicz
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis